

Bratislava sa pripravuje na dovolenkovanie v hlavnom meste

Leto doma, žiadna nuda

Text: Lucia Marcinátová

Kúpaliská už začali sezónu, mestské lesy pozývajú na exkurzie, výlety, programy pripravujú aj iné mestské organizácie i mestská časť. Napíňajú sa denné tábory, chystajú sa podujatia kultúrneho leta.

Toto leto bude iné. Materské školy hlásia z celého mesta mimoriadny záujem o pobyt v škôlke počas prázdnin, Bratislava pripravuje atrakcie a možnosti trávenia voľného času a prázdnin pre obyvateľov, mimoriadne sa orientuje nie na zahraničných, ale na domácich „turistov“, hlási sa kultúrne leto, otvárajú sa kúpaliská. Dovolenkovať sa má v Bratislave.

Aktuálne prognózy OECD predpovedajú v súvislosti s COVID-19 pokles medzinárodného cestovného ruchu v tomto roku minimálne o 60 percent.

Lesy v okolí Bratislavy boli počas mimoriadnych opatří útočiskom i oázou pokoja zároveň. Mesto v nich bude tento rok vôbec prvýkrát organizovať denné tábory. Deti budú mať možnosť zúčastniť sa jednodňových exkurzií napríklad za netopiermi, pokračujú aj kurzy včelárstva. Mestské lesy, podobne ako Múzeum mesta Bratislavy, pripravujú vychádzky s výkladom o histórii.

„Otvárame záhradu v horárni Krasňany, nové prírodné šantisko na Kamzíku či nový priestor na opekačky pri Partizánskej lúke, kde do leta finišujeme s úpravami. Tie zahŕňajú výmenu opotrebovaných herných prvkov, nový náter všetkých preliezok, opravené a vynovené verejné toalety a v spolupráci so Starou tržnicou pracujeme aj na bohatšej ponuke cateringu,“ približuje Matej Dobšovič, riaditeľ Mestských lesov v Bratislave.

Dúbravka pozýva na umelecko-remeselné tábory aj podujatia kultúrneho leta.

Viac na 2. a 3. strane

Park Horanská studňa je už otvorený

Do parku za hrou, vodou i tieňom

Prekvapia aj potešia zároveň, hlavičky červených vlčích makov. Romantický pohľad na trávnik, kvety a ihrisko, ktoré deti zaplnili len pár hodín po otvorení Parku Horanská studňa. Vodu z nového hracieho prvku naberajú do formičiek a polievajú zeleň.

Vodný hrací prvok patrí k novinkám obnoveného priestranstva v starej Dúbravke pod Kostolom sv. Kozmu a Damiána. Nové sú lavičky, pitná fontánka, tieniaca plachta, dlažba, vyhladkové miesto, záhony trvaliek, kríky, okrasné trávy, chodníky i múriky. Cieľom premeny bolo vytvoriť viacgeneračný park, pripomenúť si históriu a podporiť jedinečnosť miesta. Vznikol tak priestor pre oddych, posedenie, voľné piknikovanie, čítanie, ale napríklad i výučbu školákov na čerstvom vzduchu. Pribudla náučná tabuľa, doplnilo sa osvetlenie.

Vodný prvok odkazuje na minulosť. Horanská studňa, ako aj maďarský i nemecký názov obce napovedá, že na mieste dnešnej Dúbravky musel byť jeden alebo viacero výdatných zdrojov vody. Studňa je

symbolom, ktorý sa dostal aj do pečate a neskôr i erbu Dúbravky. Nevieme, ako táto studňa presne vyzerala, jej nová podoba je vlastne kópiou studne zo starej pečate z roku 1626, podľa ktorej bol vytvorený novodobý erb mestskej časti. Mestská časť začala priestor revitalizovať v lete 2019, na spolufinancovanie projektu získala externé zdroje - grant hlavného mesta a grant Bratislavského samosprávneho kraja.

Text: Lucia Marcinátová

Kde a aké sú denné tábory v mestskej časti počas tohto leta

Leto v Dúbravke: remeslá, tanec, akrobacia

Text: Lucia Marcinátová

Dúbravský ÚLET, futbalový kemp, akrobatická škola či tábor s Pátračom Tinom. V rámci výzvy Leto v Dúbravke sa nám ozvali viaceré organizácie, kluby či tanečné školy, ktoré chystajú denné letné tábory. Pripravili sme prehľad, ako prežiť leto „doma“ a zároveň športovo, hudobne či tanečne.

Deti počas prázdnin ulietavajú do sveta umenia. Taký je plán, cieľ a myšlienka denného umelecko-remeselného tábora ÚLET, ktorý organizuje mestská časť Bratislava-Dúbravka. Prebieha v Dome kultúry Dúbravka. Už šieste leto sa táborov zúčastňuje vyše stovka detí vo veku 7 – 14 rokov.

„Letný tábor umeleckých remesiel sa bude tento rok konať od 13. júla do 21. augusta, ide teda o šesť týždňov trvajúcich turnusov, denne od 8.00 do 16.00,“ hovorí vedúci oddelenia kultúry a koordinátor tábora Ľubo Navrátil. „Usilujeme sa viesť deti k poznávaniu rôznych materiálov a ku kreatívnemu uvažovaniu. Pracujeme s papierom, šperkom, kožou, drevom, nalepovacou fóliou, hlinou.“ V tomto roku organizátori plánujú zaradiť do činností a náplne jednotlivých táborových dní aj základy paleontológie a archeológie.

Okrem tvorby a remesiel deti z tábora spoznávajú aj múzea, Vodárenské múzeum so záhradou či Dúbravské múzeum. Z detí postupne vzniká komunita, niektoré chodievajú prázdninovať do ÚLETu už pravidelne, niekoľko rokov po sebe.

Gymnastika aj ovládanie lopty

Športový denný tábor v priestoroch Základnej školy Nejedlého organizuje už niekoľkú sezónu Tomáš Kuťka mladší, známy ako tanečník rock'n'rollu. Určený je pre deti od 4 – 12 rokov. Naplánovaný je na posledný júlový týždeň od 27. do 31. júla od 7.00 do 17.00.

„Každý deň chystáme pre deti program ako hľadanie pokladu, olympiádu, talentovú súťaž, prekážkové dráhy, súťaže, kreslenie, spoločenské hry, počúvanie a pozeranie rozprávok, pohybové a logické úlohy,“ približuje Tomáš Kuťka. „Všetko samozrejme s dôrazom na zábavu, zážitky a pohodu.“

Okrem toho deti majú na každý deň naplánované aj tréningy, a to v telocvični a aj vo vonkajšom areáli, ktoré sú prispôsobené tak, aby ich zvládli všetky deti. Trénovať sa má gymnastika, tanec, koordináčne a kondičné cvičenia či pohybové hry.

Futbalový klub Dúbravka pozýva počas leta na futbalový kemp FK Dúbravka. „Po minuloročných úspechoch organizujeme už 4. ročník,“ vraví Juraj Gaži, šéftrener mládeže FK Dúbravka. „Máme nový areál, ktorý je uprostred krásnej prírody, a ako stvorený na tábor plný športu.“ Na programe majú byť futbalové aktivity pod vedením skúsených trénerov - vedenie a ovládanie lopty, prvý dotyk a spracovanie prihrávky, hra jeden na jedného, kľučky a fintičky, streľba, hlavičkovanie a priame kopy. Popri futbalovom programe majú dostať priestor aj iné činnosti a aktivity. Kemp s adresou K Horanskej studni je určený pre chlapcov aj dievčatá vo veku 6 - 13 rokov. Bude prebiehať v areáli futbalového ihriska FK Dúbravka od 6. do 10. júla, od 8.00 do 17.00.

Tanec aj parkour

Denné tanečné tábory v štyroch turnusoch pripravuje pre deti už od troch rokov Tanečný súbor La Portella v priestoroch na Koprivnickej 9/E. Určené sú pre dievčatá aj chlapcov, tanečníkov aj netanečníkov, členov súboru a aj nečlenov. V programe dominuje hudba a tanec, deti spoznávajú rozdiely tancov vo svete a prostredníctvom pohybu tak „cestujú“ po krajinách.

„V našich táboroch sa tancuje, ale aj nemusí, zažívame tiež hodiny španielčiny, tvorivých dielničiek, hry pri ktorých sa smežeme a spolupracujeme spolu navzájom,“ opisuje Nina z La Portella. „Urobíme si piknik, zorganizujeme si karaoke šou v maskách a každý deň k nám príde tanečný hosť.“

Tanečné dni počas prázdnin organizuje aj Škola Breaku. Denné tábory prebiehajú v dvoch turnusoch – od 6. do 10. júla a od 27. do 31. júla, pričom prvý je už naplnený. „Každý deň je iný, plný originálneho programu s množstvom nečakaných prekvapení. Nezáleží na tom, či si úplný začiatok alebo skúsenejší „breaker“. Stačí, ak máš rád hudbu, pohyb, zábavu a o zvyšok sa postaráme my,“ pozýva Roman Dexter Šamudovský, zakladateľ Školy Breaku.

Centrum pohybu Ariwafit pripravuje vo svojich priestoroch na Harmincovej gymnastické tábory a aj letné akrobatické školy v troch turnusoch a jeden augustový týždeň aj parkourový tábor. Gymnastické tábory sú pre deti od 5 rokov, parkour i akrobacia od 8 rokov. Tábory sa začínajú ráno o 8.00 a trvajú do 17.00. Pohyb v lete je aj znamením denných táborov tanečného klubu District Dance. Sú určené pre deti od 4 do 15 rokov a prebiehajú v tanečnom klube na Harmicovej 1.

Kuchárík i Ninjutsu

Viac táborov pod jednou strechou organizuje Centrum voľného času Klokan na Batkovej 2. Denné tábory pre malých, veľkých pekárov, cukrárov prebehnú v júli v dvoch turnusoch pod názvom Kuchárík a Varím lepšie ako moja mama. Počas júla plánuje s Klokanom tábor aj Pátrač Tino, pripravuje hry, tvorivé dielne a samozrejme pátracie aktivity. V júli vypukne v Centre voľného času aj letná olympiáda. Posledný júlový týždeň tak bude v Klokane športový.

V auguste chystá centrum voľného času táborové dni venované bojovému umeniu, vrhaniu hviezd, technike Ninjutsu a hry na ovládanie postrehov. Prvý augustový týždeň má byť totiž venovaný Letnej ninja akademii, druhý týždeň sa bude táboriť s fotoaparátom v ruke, prebehnúť má tábor s názvom Fotum. Táborové týždne v auguste uzavrie Hip-hopový týždeň s Martinou s hudbou a tanečnými technikami.

Cez prázdniny pokračujú v tréningoch či aktivitách aj viaceré dúbavské športové kluby, ktorým nový koronavírus prerušil tréningy a nácviky. Počas leta sa tak dajú dobiehať aj týždne zatvorenia, ale tiež sa učiť niečo nové, spoznávať, rozvíjať sa. Vyberať je z čoho...

Kultúrne leto oslavuje

Situácia súvisiaca s pandémiou a opatreniami vyvolávala otázky, či najväčší mestský letný festival - Kultúrne leto, nebude tento rok zrušený. Bratislavčania i návštevníci mesta sa však môžu tešiť na obľúbený festival, ktorý ponúkne aj nové formáty.

Prvý júlový víkend (4. - 5. 7.) sa môžu návštevníci tešiť na skutočne bohatý kultúrny program. Mestské divadlo P.O. Hviezdoslava otvorí svoje brány pre rodiny s deťmi a ponúkne prehliadky zákulisia. Novinkou bude exteriérová scéna v Sade Janka Kráľa, kde je pripravený program pre rodiny a večerný hudobný koncert. Otvárací koncert Kultúrneho leta sa bude niesť v znamení vystúpenia umeleckého súboru Lúčnica na doskách MDPOH, ktoré bude venované pracovníkom "v prvej línii" z Domovov sociálnych služieb.

Chcete spoznať menej frekventované hlavného mesta, ktoré sú skryté či už v centre Bratislavy alebo v mestských častiach? Pozývame vás na pilotný cyklus unikátnych koncertov s názvom Hudobná história Bratislavy, ktoré predstavia hudobných génirov, ktorí žili alebo tvorili v hlavnom meste.

Súčasťou Kultúrneho leta budú aj dlhodobo obľúbené projekty ako Dni majstrov ÚĽUV, Letné shakespearovské slávnosti, Katedrálny organový festival či Bratislavské divadelné noci.

Celý program Kultúrneho leta 2020 nájdete na novom webe www.kulturne leto.sk

(bkis)

[Ponuka denných prázdninových táborov pre deti a mládež v mestskej časti bratislava - Dúbravka](#)

Letný tábor remesiel ÚLET

Tábor umeleckých remesiel pre deti vo veku 7 - 14 rokov, 8.00 do 16.00, šesť turnusov v čase od 13. 7. do 21. 8. Dom kultúry Dúbravka, 0918 422 806, navratil@dubravka.sk

Futbalový kemp FK Dúbravka

Pre deti vo veku 6 - 13 rokov. jeden turnus: 6. 7. - 10. 7., 8.00- 17.00. FK DÚBRAVKA, K Horánskej studni 31, 0904 442 334, gazi.juraj@gmail.com, www.fkdubravka.sk

Tanečný tábor La Portella

Pre deti vo veku 4 - 10 rokov, 8.00 - 16.30. Turnusy: 20. 7. - 24. 7., 27. 7. - 31. 7., 10. 8. - 14. 8., 24. 8. - 28.8. Koprivnická 9/E, www.laportella.sk

Centrum voľného času Klokan

Táborová ponuka: Kuchárik 6. 7. - 10. 7., Varím lepšie ako moja mama 13. 7. - 17. 7., Pátrač Tino v Klokane 20. 7. - 24. 7., Letná olympiáda v Klokane 27. 7. - 31. 7., Letná NINJA akadémia 3. 8. - 7. 8., Tábor Fotum 10. 8. - 14. 8., Prázdninový Hip-hop tábor s Martinou 17. 8. - 21. 8. CVČ Klokan Batkova 2, www.kruzky.eu, cvcklokan@gmail.com

Denný športový tábor Tomáša Kuťku

Pre deti vo veku 4 - 12 rokov, jeden turnus: 27. 7. - 31.7 od 7.00 - 17.00. ZŠ Nejedlého, tomas-kutka111@gmail.com

Škola Breaku tancuje

Od 7.30 - 16.30, dva turnusy: 6. 7.- 10. 7., 27. 7. - 31. 7. Centrum rodiny Bazovského 6, 0948 161 489, info@skolabreaku.sk, www.breakdancetabor.sk

Leto v Ariwe plné pohybu

Gymnastické tábory, letné akrobatické školy aj parkourový tábor. Turnusy: gymnastické tábory pre deti od 5 rokov: 13. 7. - 17. 7., 27. 7. - 31. 7, 17. 8. - 21. 8, Parkour Camp pre deti od 8 rokov: 10. 8. - 14. 8, Letná akrobatická škola pre deti od 8 rokov : 6. 7. - 10. 7, 20. 7. - 24. 7, 3. 8. – 7. 8. Harmincova 1, 0902 494 412, www.ariwafit.sk, ariwafit@ariwafit.sk

Denné tábory District Dance

Pre deti od 4 – 15 rokov od 7.30 – 17.00, Štyri turnusy: 6. 7. - 10. 7., 13. 7. – 17. 7., 20. 7. - 24. 7, 3. 8. – 7. 8. Harmincova 1, districtdance@gmail.com, www.districtdance.sk

Povinná je dezinfekcia a odstupy

Kúpalisko Rosnička ponúka voľnosť aj tieň

Bratislavské kúpaliská otvorili, pri vstupe sa meria teplota, povinné sú aj dvojmetrové odstupy a dezinfekcia.

Bazény, upravený areál, stromy, zeleň, hracie prvky pre deti, nové ping-pongové stoly, trojdráhová šmykľavka s dĺžkou asi 50 metrov s dopadovým bazénom a beach volejbalové ihrisko. Kúpalisko Rosnička medzi Dúbravkou a Karlovou Vsou už nie je tým, ako si ho mnohí pamätáme z detstva. Počas júňového otvorenia prekvapilo zeleňou, poriadkom a športovo-oddychovými možnosťami.

Ako prvé Regionálny úrad verejného zdravotníctva dovolil 15. júna otvoriť kúpaliská – Rosnička, Delfín, Tehelné pole a Lamač. Prístupné sú aj Zlaté piesky, vstup do tohto areálu je voľný. Už dlhšie je pre verejnosť otvorený 50 a 25-metrový bazén na plavárni Pásienky.

Pri vchode na kúpaliská je povinné meranie teploty, návštevníka s teplotou nad 37,2 dnu nevpustia.

Opatrenia hygienikov sa menia podľa situácie a šírenia nového koronavírusu. „Povinná je dezinfekcia a dvojmetrové rozostupy,“ hovorí Ladislav Križan, riaditeľ mestskej organizácie STaRZ Správa telovýchovných a rekreačných zariadení hlavného mesta. „Vodné fontánky zatiaľ z hľadiska prevencie nebudú spustené. Prosíme návštevníkov o empatiu, ľudskosť a vzájomnú toleranciu.“

Vedenie STaRZu chce počas leta ľudí informovať o naplnenosti kúpalísk online, prostredníctvom webu či sociálnej siete. Obmedzenie vstupu počtom návštevníkov zatiaľ neplánujú.

Zatvoriť kúpaliská môže okrem vírusu a hygienikov aj počasie - ak je dlhší čas nepriaznivé a teplota vzduchu nedosiahne 22 stupňov, alebo ide o trvalý dážď, vietor a podobne.

(lum)

Výhľad na Alpy či Viedeň už počas leta

Veža bude mať svoj režim

Text: Lucia Marcinátová

Turistická atrakcia na vrchole Devínskej Kobyly je stavebne dokončená. Otvárať sa má 14. júla. Príbudnúť majú tabule a značenie.

Jej fotky sa objavujú na sociálnej sieti, v diskusiách, článkoch. Priam ako celebrita je očakávaná i kritizovaná zároveň.

Vyhliadková veža na Devínskej Kobyle v lokalite bývalej raketovej základne protivzdušnej obrany mesta. Sprístupniť ju mestská časť Devínska Nová Ves plánuje 14. júla, čiže tri mesiace po začiatku výstavby. Vstup má byť voľný.

Stavebne je 21-metrov vysoká veža so siedmimi podlažiami dokončená, na rade je kolaudácia a úprava okolia. Pribudnúť má aj značenie a tabule.

Pešo a bicykel

„Informácie o výhladoch budú na najvyšších troch plošinách,“ hovorí Peter Porubčan, manažér stavby zo spoločnosti Ingsteel. Vysvetľuje, že výstup na vežu bude mať svoj režim. Naraz bude môcť na rozhľadňu ísť len 15 ľudí, v zime má byť na vyhladku vstup zakázaný.

Turistická atrakcia má ponúkať výhľady na Alpy či Viedeň, pri dobrom počasí až na Zobor v Nitre.

„Vyhliadková veža je financovaná z rozpočtu mestskej časti s očakávanými nákladmi do výšky maximálne 250-tisíc eur,“ priblížil Dárius Krajčír, starosta Devínskej Novej Vsi. „Prebiehajú rokovania o finančnej podpore na zveľadenie okolia veže aj od hlavného mesta a Bratislavského samosprávneho kraja.“

Vyhliadková veža by mala byť dostupná peším a cyklistom, pričom najprístupnejšia trasa vedie z Dúbravky po Vojenskej ceste smerom od Dúbravskej oázy, ďalšie turistické cesty smerujú z Devínskej Novej Vsi od vodárne zo Sandbergu, Devína či Karlovej Vsi.

„Keďže nechceme meniť priestor na veľké parkovisko, plánujeme ponechať tejto lokalite turistický ráz. Ľudia prejdú ku veži pešo alebo na bicykli,“ dodáva starosta Krajčír. „Na turistickom značení spolupracujeme s Bratislavským klubom turistov, ktorý má k danej lokalite najrelevantnejšie informácie.“

Na Kobyle pri hraniciach

Vyhliadková veža s oceľovou konštrukciou vzniká podľa návrhu z dielne architekti Šebo-Lichý. Jej podoba vzišla inšpiráciou fauny a flóry Devínskej Kobyle. Ide o štíhly tvar modlivky zelenej, ktorá žije na území. Druhým vizuálnym východiskom bol pre svoj tvar a štíhlu stavbu bodliak Pestrec mariánsky.

Vyhliadková veža sa nachádza na „chrbte“ Devínskej Kobyle a na „priesečníkoch“ obľúbených náučných a turistických chodníkov. Ďalej pri hranici troch štátov, čo má podľa architektov veže symbolický význam politického i kultúrneho rozmeru prelínania kultúr strednej Európy. Výhľad do troch susediacich krajín je tak motívom, ktorý bol pretavený do troch vyhladkových plošín v rôznych výškových úrovniach.

Adleráci na Erasme+

Ešte pred vypuknutím pandémie sa žiaci Strednej priemyselnej školy elektrotechnickej Karola Adlera zúčastnili zahraničných študentských stáží v troch krajinách - v Českej republike, Poľsku a Taliansku. Cieľom bolo zvýšiť medzinárodnú spoluprácu Adlerky s inými školami. Stáže žiakov trvali dva týždne.

Študentská stáž v Českej republike prebiehala na Strednej škole elektrotechniky, multimédií a informatiky v Prahe. Obsah vyučovania stážistov sa orientoval najmä na tvorbu web designu, prácu s osvetľovacou technikou či tvorbu obrázkov v 3D, animovaných i hraných filmov.

Poľské mesto Turek pripravilo nielen klasický vyučovací proces a prácu s novými, modernými programami, technológiami a strojmi, ale tiež možnosť vyskúšať si naučené vedomosti v praxi. Žiaci počas stáže pracovali päť dní v škole v odborných učebniach a učili sa pracovať s modernými technológiami. Zvyšných päť dní praxovali vo firme, kde si naučené poznatky vyskúšali, takpovediac, na vlastnej koži.

Posledný turnus zahraničnej stáže prebehol v talianskom mesta Ivrea. Žiaci sa zoznámili s novým programovateľným mikroprocesorom Arduino.

Okrem odborných zahraničných stáží pre študentov Adlerka priniesla aj odborné stáže pre svojich zamestnancov. V rámci tzv. „jobshadowingu“ absolvovali odborné hospitácie na spomínaných školách. Žiaľ, šírením nového vírusu nebolo možné uskutočniť mobilitu zamestnancov v Taliansku. V budúcnosti má škola v pláne zúčastniť sa aj na ďalších zahraničných mobilitách a projektoch.

SPŠE Karola Adlera

Na Pri kríži sa pracuje

Hlavné mesto spustilo rekonštrukciu ulice Pri kríži v úseku od Štepnej po Saratovskú ulicu. Rekonštruovať sa má – vozovka (4 jazdné pruhy), príslušné chodníky a betónové polia zastávok MHD (Homolova, Pri kríži v obchod smeroch). Pribudnúť majú aj ostrovčeky pre bezpečnejšie prechádzanie chodcov v blízkosti ZŠ Pri kríži. Aj v súvislosti s parkovaním majú práce prebiehať na etapy a trvať majú do 29. augusta 2020. Celkovo má ísť o opravu asi 8367 m2 cestnej komunikácie a 2300 m2 chodníka a 271 m2 zastávkových polí.

Opravy pre bezpečnejší krok

Počas júna mestská časť pokračovala v opravách chodníkov. Viac dní bolo vidieť robotníkov na Tranovského a Cabanovej ulici, kde okrem chodníka prešli obnovou aj schody. Na Novodvorskej upravovali podmytý kanál a časť chodníka a chodník upravovali aj pod SPŠ Karola Adlera.

Nový výbeh pre medveďa Félix

Už pred pár rokmi plánovali v bratislavskej ZOO vybudovať moderný výbeh pre medveďa. Hnedý medveď Félix však stále prebýva v betónovom výbehu ešte z roku 1960. Keďže príprava chovného zariadenia je nateraz pozastavená, ZOO začala s kampaňou - Nový domov v tieni stromov. Chce združiť peniaze a postaviť nový medvedí domov. Výbeh by mal zabezpečiť dostatočný životný priestor až pre

tri medvede a má mať tiež dostatok stromov. Podporiť sa dá prostredníctvom účtu a informácii na webe www.zoobratislava.sk.

Fontány osviežujú Dúbravku

Začiatkom júna hlavné mesto spúšťalo fontány. V Dúbravke fungujú dve. Jedna v podobe plastiky lotosového kvetu pred KC Fontána na Ožvoldíkovej ulici, druhá pred Centrom rodiny na Bazovského. Ide o kaskádovitú fontánu, jej autorkou je Štefánia Krumlová, ktorá patrila k prvým slovenským architektkám.

Po stavbe v Saratove sa má začať pracovať v podchode

Podchod zhltnie tisíce eur

Text: Lucia Marcinátová

Práce a prestavba obchodného domu by mali skončiť v auguste tohto roku. Na rekonštrukciu podchodu Saratov prebiehala súťaž.

Počuť tlmené hrkútanie holubov, zvuky pracovných nástrojov, vidieť lešenie, palety, vedrá s farbami na zemi, „symbolický chodník“ z kapa dosiek, ktorý sa počas dažďov mení na prekážkovú dráhu cez mláky. Podobne stavebne vyzerá aj vstup do príľahlého podchodu. Rekonštrukcia Obchodného domu Saratov pokračuje. Rozbehnúť sa majú opätovne aj práce v nedokončenom podchode.

Reštaurácia, kaviareň, schodisko

Prestavba obchodného domu prebieha už niekoľko mesiacov na etapy a za jeho plnej prevádzky. Zmenou prechádza reštaurácia na poschodí a k nej vedúce schodisko. V súvislosti s rekonštrukciou sa veľa hovorilo aj o probléme s hniezdením holubov v časti obchodného domu. Zmeniť by sa mala spojovacia chodba podchodu a terasy, v ktorej stropnej časti vtáky hniezdili. Priestory na hniezdenie zmiznú.

Jana Podoubská zo spoločnosti Lincoln Property Company Europe potvrdila, že rekonštrukcia by mala skončiť podľa plánov, čiže v auguste tohto roku. Od septembra by mala na prízemí fungovať aj nová kaviareň.

Obchodné centrum Saratov má dvoch vlastníkov, rekonštruuje sa len jedna časť, v ktorej sú dnes potraviny a reštaurácia. Táto časť objektu patrí skupine Fidurock.

Podchod stále nedokončili

V septembri 2018 začali pracovať, vtedajší primátor Ivo Nesrovnal avizoval rekonštrukciu 40-ročného podchodu Saratov, odstránenie bariér aj kamerový systém. Dokončiť ho mali do troch mesiacov, nie je tomu tak dodnes. Zmeniť by sa to mohlo tento rok.

Karol Machánek, súčasný riaditeľ mestskej investorskej a inžinierskej organizácie GIB, hovorí, že prebiehalo verejné obstarávanie, ktoré počítalo s investíciou okolo 330-tisíc eur.

Predmetom zákazky boli stavebné a montážne práce v podchode, bezbariérový vstup, dodávka a montáž štyroch výťahov, ktoré majú prepravovať cestujúcich k nástupištiam MHD, vybudovanie prístupových lávok k týmto výťahom, osvetlenie a kamerový systém. Steny majú dostať antigrafitový náter, vymeniť sa majú zábradlia, upraviť schodiská a zastrešiť hlavný portál od Obchodného domu Saratov. Ponuky verejného obstarávania sa zbierali do 23. júna.

V súčasnosti počas dažďov do podchodu zateká, biele steny z nedokončenej rekonštrukcie v roku 2018 už „vyzdobili“ nápisy, dlažba na schodoch chýba, práce už dlho stoja.

Rekonštrukcia sa na konci roku 2018 zastavila pre chyby v projekte, problémom bolo umiestnenie plošinových výťahov k jednotlivým nástupištiam, ktoré boli navrhnuté tak, že sa ku schodiskám podchodu nezmestili. Obnovu podchodu pripravovalo hlavné mesto od roku 2016. Jej cieľom malo byť odstrániť bariéry a zvýšiť bezpečnosť nainštalovaním digitálneho kamerového systému napojeným na mestskú políciu.

Čo je to nízkoprahový klub?

Občianske združenie ICHTYS pracuje s deťmi a mládežou už 12 rokov, v Dúbravke pôsobí od roku 2016 formou terénnej sociálnej práce, takzvaného streetworku. Počas neho ponúka poradenstvo, krízovú intervenciu či prevenciu, ale tiež voľnočasové aktivity, kde je cieľom aktivovať a naučiť mládež aktívnejšie tráviť voľný čas.

„Chceme predchádzať sociálno-patologickým javom u detí a mládeži, zvyšovať ich kvalitu života, motivovať a prispievať k aktivácii detí a mládeže a rozvíjať ich osobnosť,“ približuje za OZ Ichtys riaditeľ združenia Matej Nagy. Dodáva, že by v Dúbravke chceli vytvoriť nízkoprahový, čiže pre všetkých dostupný klub.

Ide o bezplatnú sociálnu službu. Takýto klub môžu deti a mladí navštevovať pravidelne aj nepravidelne, v čase otváracích hodín môžu odísť a prísť.

„V Dúbravke takáto služba nie je. Centrum rodiny alebo Centrum voľného času Klokan ponúkajú priestor pre voľný čas, ale neponúkajú mládeži odbornú pomoc,“ vysvetľuje Nagy. „Centrum psychologicko-pedagogického poradenstva na Fedákovej alebo Centrum pre rodinu Kvapka zase ponúkajú odbornú pomoc, ale nie nízkoprahovým, pre všetkých prístupným spôsobom.“

Občianske združenie zvažuje, kde v Dúbravke by mal nízkoprahový klub vzniknúť. Navrhli Park Pekníkova, lokalita však patrí hlavnému mestu. Komisia legislatívno-právna v Dúbravke odporúčala združeniu nájsť iné vhodné miesto.

Obyvatelia sa môžu vyjadriť na sociálnej sieti Nekapri alebo Ichtys o.z.. alebo www.ozichtys.sk

(lum)

Odišla Eva z Bačovej ženy

Voveku 91 rokov zomrela 14. júna herečka Eva Kristínová. Bola členkou Činohry SND a stvárnila množstvo ženských postáv. Eva z Bačovej ženy, Shakespearova Lady Mackbeth či filmová Bičianka z doliny. Od roku 2015 žila v Domove pri kríži v Dúbravke, kde bola aktívnou aj v literárnom krúžku. Koncom roka 2017 sme mali tú česť urobiť s ňou rozhovor do Dúbravských novín. Porozprávala nám, že ako 16-ročné dievča bola aktívnou účastníčkou SNP, ale zaspomínala si tiež na obdobie, keď robila na lubinských kopaniciach spojku.

Stĺpy v Dúbravke opäť rozkvitli

Porozkvitnutých záhonoch kvitnú v Dúbravke „stĺpy“, vlani potešili prvýkrát. Takzvané kvitnúce kvetináče spestrujú plochu pred Domom kultúry Dúbravka a na Žatevnej pri miestnom úrade. Zelené kvetináče s červenými muškátmi sú namontované na stĺpoch pouličného osvetlenia.

Na tanečný parket, prosím!

Pre kultúru nepriaznivé obdobie „zmĺknutia“ využíval Dom kultúry Dúbravka na upratovanie, maľovanie, opravovanie. Premenu prešla parketová podlaha v modrej sále, ktorá býva mimoriadne namáhaná počas nácviu tanečných súborov a mažoretiek. Chýbal jej lak, no nechýbali „záplaty“ a miesta „zduťtia“. Zamestnanci kultúrneho domu podlahu s plochou takmer 400 metrov štvorcových zbrúsili a vytmelili. Prešla už i zaťažkávajúcim testom, a to v rámci nácviu Detského folklórneho súboru Klnka.

Hmlovisko osviežuje na Pekničke

Vodu do mestskej časti počas letných dní neprinášajú na ulicu iba fontány, ale i takzvané hmlovisko. To od minulého roka počas teplejšieho obdobia ponúka príjemné osvieženie v Parku Pekníkova. Nový vodný hrací prvok je aj súčasťou parku pri Horanskej studni v starej Dúbravke.

Hokejový klub iClinic Bratislava CAPITALS privedie do nášho mesta kvalitnú zahraničnú súťaž

Do Bratislavy zavíta rakúska nadnárodná hokejová súťaž s tímami z rôznych krajín Európy. Môžeme sa tešiť na derby zápas s rakúskym tímom z Viena Capitals, atraktívny zápas s maďarským špičkovým tímom SAPA Fehérvár AV19, alebo so slovinským tímom z Olimpija Ľublana.

BRATISLAVA - Hokej v Bratislave dostane nový rozmer. Klub iClinic Bratislava CAPITALS bude hrať v nasledujúcej sezóne v rakúskej nadnárodnej lige a Bratislavčania sa tak budú môcť pozrieť na tímy z Rakúska, Maďarska, Talianska, či zo Slovinska.

„Účasť v tejto kvalitnej európskej súťaži bude slúžiť ako zrkadlo - ukáže nám skutočný obraz kvality slovenského hokeja“, hovorí prezident klubu Ivo Ďurkovič. Jeho očná klinika iClinic pôsobí aj v Rakúsku, takže sa netají tým, že dôvodom vstupu boli aj podnikateľské aktivity. „Zároveň tím chceme spraviť reklamu Bratislave v zahraničí a tiež pomôcť celému slovenskému hokeju,“ doplnil Ďurkovič.

Kvalita tejto súťaže aj celého rakúskeho hokeja rastie každým rokom. „Sami sme zvedaví, ako sa nám bude dariť v tejto súťaži, ktorá má ambíciu stať sa akousi západoeurópskou KHL,“ zhodnotil viceprezident klubu CAPITALS Dušan Pašek ml. Sám bol v minulosti skvelým hokejistom a z úrovne rakúskej ligy bol nadšený. „Niektoré tímy, ktoré som mal možnosť vidieť, mali špičkovú kvalitu a myslím si, že to bude pre divákov veľmi atraktívna konfrontácia s našim slovenským tímom,“ dodal generálny riaditeľ Pašek ml.

Hokejový klub iClinic Bratislava CAPITALS bude tiež jediným slovenským zástupcom v najslávnejšej konzolovej hre NHL '21, ktorá na slovenský trh príde v septembri. Pre slovenský klub ide o prestížnu záležitosť a bude tak reprezentovať slovenský hokej v celom svete.

Ministerstvo plánovalo rekonštrukciu ubytovne už v roku 2009

Ubytovni zlepšujú fasádu

Text: Lucia Marcinátová

Veľká ubytovňa ministerstva vnútra roky chátra, dnes je prázdna. Rezort analyzuje spôsob užívania svojich objektov.

Prekvapí ohradenie a výstražná tabuľa s nápisom „Prechod zakázaný“, podobne aj robotníci nad vchodom do budovy. Chodník je uzavretý, ľudia musia okolo ubytovne ministerstva vnútra smerom k Nejedlého ulici prechádzať po trávniku. Budova pri frekventovanej Saratovskej ulici pri podchode sa roky rozpadáva, Dúbravčania ju pre svojich lietajúcich „obyvateľov“ prezývajú domom holubím.

Výškový objekt slúžil ako ubytovňa policajtov, dnes je prázdny. „Nie sú tu ubytovaní žiadni ľudia,“ približuje Ladislav Šmárik, vedúci oddelenia nehnuteľností Centra podpory Bratislava Ministerstva vnútra SR. „V čase užívania objektu bola kapacita 640 lôžok.“

Inšpekcia, posudky

Stavebná inšpekcia ministerstva vnútra posudzovala počas apríla stav fasády ubytovne. Po tomto štátnom stavebnom dohľade sa podľa Šmárika navrhli technické riešenia s cieľom ochrany verejného priestranstva. Ide o zabezpečenie oplotenia a konštrukčných prvkov fasády.

Výšková chátrajúca budova je v správe Ministerstva vnútra Slovenskej republiky – Centra podpory Bratislava.

O rekonštrukcii ministerstvo hovorilo už v roku 2008, vydalo vtedy aj tlačovú správu, v ktorej plánovanú investíciu vyčíslili na 7,14 milióna eur. Dôvodom rekonštrukcie objektu s 12 nadzemnými a jedným podzemným podlažím bol už vtedy, podľa ministerstva, nevyhovujúci technický stav. Rezort poukazoval na časté havárie rozvodov, kanalizácie a ústredného kúrenia.

Tisíce do projektu

V roku 2012 bol na reportáži v ubytovni Nový čas. Písal o „hororovom ubytovaní pre policajtov“, izbách bez vody, s plesňou na stenách a s teplotou 15 stupňov. O päť rokov neskôr opisoval priestory denník SME. Okrem schátrania veľkej ubytovne, poukázal aj na projekt opravy, ktorý vláda schválila v roku 2008. „Za projekt opravy, ktorý sa nikdy nevyužil, ministerstvo zaplatilo takmer 175-tisíc eur,“ písal denník.

Aká bude budúcnosť objektu, ministerstvo aktuálne nevie. Aktuálne procese prípravy je rozsiahla analýza spôsobu užívania objektov, z výsledkov ktorej vyplynú ďalšie zámery v oblasti ich využitia,“ dodal Šmárik.

Ubytovňa ministerstva vnútra

Avizovaná rekonštrukcia už v roku 2008, ministerstvo zaplatilo vtedy aj za projekt opravy.

Kapacita ubytovne 640 ľudí, dnes je prázdna.

Štátny stavebný dohľad posudzoval v apríli 2020 fasádu ubytovne, teraz prebiehajú zabezpečovacie práce.

Nové cvičebné prvky na Valachovej

Ihrisko otvorili cvičením

Text: Lucia Marcinátová

Mnohí možno premýšľajú o tom, ako cvičiť vonku, ako posilniť svaly na workoutových prvkoch, čo je správne a ako na to. Nové workoutové ihrisko DUNA na Valachovej ulici v blízkosti multifunkčného ihriska preto mestská časť Bratislava-Dúbravka pokrstila cvičením.

Priamo na ihrisku a aj online sa prostredníctvom inštruktáže Dúbravčania dozvedeli o cvičení na týchto prvkoch všetko potrebné. Úlohy „fitučiteľa“ sa chopil Tomáš Jozefčík z Funrun s.r.o.

Nové workoutové ihrisko DUNA vzniklo s pomocou dotácie Bratislavského samosprávneho kraja, ktorú mestská časť Bratislava-Dúbravka získala. Doplnilo tak ponuku športovania a cvičenia na čerstvom vzduchu. Workoutové ihriská v mestskej časti sú aj v Parku Pekníkova, Parku Družba, na ihrisku STaRZ na Harmincovej či a v športovom areáli Britskej školy za Lidlom.

Dúbravka pokračuje s projektom trávnatých lúk

Kde sú kvitnúce lúky?

Sedem lokalít, sedem miest rozmiestnených po mestskej časti, kde kvety potešia a pomáhajú zároveň. Mestská časť ich vybrala v spolupráci s Bratislavským regionálnym ochranárskym združením (BROZ). Aj tento rok tak pokračuje s projektom takzvaných Kvitnúcich lúk. Pridáva sa k obciam a mestám, ktoré sa o zeleň na vybraných miestach starajú spôsobom, ktorý je šetrnejší k prírode.

„Kosenie a starostlivosť o zelené plochy prebieha vo vybraných lokalitách tak, aby sa na nich zachovala druhová rozmanitosť rastlín a živočíšnych druhov,“ približuje Mária Smiešková, vedúca oddelenia životného prostredia. „Biodiverzné lúky v Dúbravke sa budú kosiť dvakrát ročne, pomáhajú prežiť hmyzu aj ochladzovať prostredie. Charakteristické sú vyšším trávnatým porastom.“

Miesta s regulovaným kosením mestská časť tento rok aj špeciálne označila. Plochy sa tak dajú ľahko nájsť aj vďaka informačnej tabuli s dúbravským dizajnom, ktorá hovorí tiež o možnosti pozorovania vývoja a pestrosti druhovej rozmanitosti na ploche kvitnúcej lúky. Lúčne porasty sú priateľské k opelovačom, majú väčšiu schopnosť zadržiavať zrážkovú vodu, znižujú prašnosť a napomáhajú ochladzovaniu okolitého prostredia.

(lum)

Malé veľké skrášľovanie verejného priestoru

Dieťa kvetov teší Dúbravčanov

Aj malé zmeny v okolí dokážu veľa. Pre seba, svoje okolie a životné prostredie zároveň.

Vždy, keď ideme okolo, pohľad pohladí. Zanedbané betónové črepníky na Nejedlého ulici pod ubytovňou ministerstva vnútra si po vyčistení dobrovoľníkmi adoptovala Dúbravčanka a tretím rokom ich mení, okoliu dodáva farby, pestrosť i radosť zároveň.

Mali sme to šťastie zastihnúť ju pri práci, premene a dosádzaní do črepníkov. Oblečená „dokvetinkova“ ladila s jej „dielami“. Porozprávala nám aj o tom, ako občas miznú jej čerstvo nasadené kvety, ktoré si okoloidúci „požičajú“, no aj o radosti zo slnečnic či jej štvornohom pomocníkovi...

Pripomenul sa nám tak aj článok z nedávneho čísla novín Dúbravka dieťa kvetov. Reagovala naň aj Dúbravčanka Margita, ktorá poslala fotografie z Nejedlého ulice z upraveného dvora a záhradky aj rozkvitnutého srdca. Samozrejme z kvetov, ktoré zasadila. Nech, tak ako Dúbravka, prekvitá.

(lum)

Ihriská na Adlerke sú dokončené

Nové futbalové, tenisové a multifunkčné ihrisko bude spravovať stredná škola, ktorá má aj určiť režim ich prevádzky.

„Najskôr sa hovorilo o dvoch mesiacoch, nakoniec to boli tri, no už sú dokončené. Reč je o ihriskách v areáli Strednej priemyselnej školy elektrotechnickej Karola Adlera.

Bratislavský samosprávny kraj začal v marci rekonštruovať futbalové, multifunkčné a tenisové ihrisko. Posledné týždne bolo v areáli rušno. Pribudlo oplatenie i osvetlenie.

„Stavebné práce sú dokončené, aktuálne sa upravuje okolie do pôvodného stavu,“ povedala Lucia Forman, hovorkyňa Bratislavského samosprávneho kraja. Zrekonštruovaný bol aj chodník poškodený počas jazdy nákladných áut pri strednej škole. Preberacie konanie sa začalo, po jeho ukončení by mali byť ihriská užívateľsky schopné.

Futbalové ihrisko pre malý futbal má povrch z umelej trávy, tenisové zas umelý akrylátový a multifunkčné z gumového granulátu. Na tomto ihrisku bude možné hrať rôzne športy ako volejbal, nohejbal či basketbal.

Areál by mal byť aj po obnove ihrísk voľne prístupný, slúžiť má žiakom aj športujúcej verejnosti. „Režim prevádzky areálu je v kompetencii školy,“ dodala Forman.

Premena bežeckého oválu, výmena jeho povrchu zatiaľ nie je medzi plánmi župy. Napriek stavu však patrí k vyhľadávaným a frekventovaným miestam medzi bežcami.

Počas prác prebehol aj výrub deviatich topoľov, nahradiť ich majú platany. Župa ich plánuje nasadiť popri plote od ulice Pri križi. Tam dnes „rastú“ billboardy, ktoré župa avizovala odstrániť.

(lum)

Zasadali miestni poslanci

Dúbravka mení rozpočet

Text: Lucia Marcinátová

Zmenu rozpočtu odhlasovali dúbravskí poslanci bez pripomienok. Podporili tiež prenájom objektu niekdajšej Tanečnej školy Jagerský na ulici Karola Adlera.

Peniaze či financie. Júnové zasadnutie dúbravských poslancov sa točilo okolo nich. Hlavnými témami rokovania boli totiž záverečný účet mestskej časti Bratislava-Dúbravka za rok 2019 a návrh na úpravu rozpočtu na rok 2020.

Mestská časť sa musela podobne ako iné samosprávy vysporiadať s finančným výpadkom v súvislosti s pandemiou nového koronavírusu. Samosprávy postihne nižší výber daní. Dúbravka musela stopnúť a škrtať viaceré plánované projekty, investície, výdavky.

„Prioritou mestskej časti ostáva školstvo,“ približoval návrh na zmenu rozpočtu prednosta úradu Rastislav Bagar. Cieľom je tak postupne pokračovať v rekonštrukciách školských objektov. Prednosta vysvetlil, že úrad chce v plnej miere zachovať služby pre občanov, starostlivosť o zeleň, životné prostredie či potrebnú zimnú údržbu. „Plánované kapitálové výdavky, ktoré plánujeme, sú viazané na externé zdroje, rôzne dotácie,“ dodal prednosta Bagar.

K takým projektom patria napríklad Revitalizácia verejného priestoru na Hanulovej ulici či vegetačná strecha Materskej školy Galbavého. Úpravu rozpočtu schválili dúbavskí poslanci bez diskusie a pripomienok.

Okrem toho podporili prenájom objektu bývalej Tanečnej školy Jagermajster na ulici Karola Adlera združeniu I.N.A.K, ktoré sa zameriava na pohybové a osobnostné rozvojové aktivity a ktoré v rámci verejnej súťaže predložilo ponuku s najvyššou cenou. Zastupiteľstvo tiež odobrilo dotácie pre športové kluby v mestskej časti.

Na najbližšom zasadnutí 22. septembra by mali dúbavskí poslanci voľiť aj miestneho kontrolóra.

Investície a škrty v mestskej časti

Kde bude Dúbavka šetriť

- Kultúra, zábavná činnosť, podujatia
- Mzdy, odmeny
- Dotácie
- Dúbavská televízia

Pozastavené projekty a investície

- Verejný park Pod záhradami
- Pešia zóna Landaouva
– M. Sch. Trnavského
- Vysporiadanie pozemkov
pod budovou na Žatevnej 4
- Rekonštrukcia DKD – sociálne
zariadenia a šatne
- Rekonštrukcia strechy na Žatevnej 4
- Rekonštrukcia malých

telocviční na ZŠ

- Projektová dokumentácia
– rozšírenie kapacít ZŠ
- Nákup referentských áut

Plánované investície, projekty

- Verejný park Pod záhradami
– projektová dokumentácia
- Workoutové ihrisko Zlatá lipa
- Rekonštrukcia tried
v základných školách
- Rekonštrukcie kuchýň
materských škôl

S podporou externých zdrojov

- Vegetačná strecha MŠ Galbavého
- Rekonštrukcia hasičskej zbrojnice
- Rekonštrukcia toaliet ZŠ Sokolíkova
- Revitalizácia verejného priestoru Hanulova

Nehovoril by som o rozvoji, ale o záchrane športu

Pomoc od štátu musí prísť rýchlo

Zhovárala sa: Lucia Marcinátová

Viceprimátor, župný a miestny poslanec, Dúbravčan JURAJ KÁČER, priblížil, čo znamenalo zatvorenie prevádzok, športovísk a inštitúcií počas koronakrízy a opatrení pre mestské organizácie. Vysvetlil aj, prečo hlavné mesto nezrušilo granty pre šport a mládež.

Finančný dopad koronakrízy rieši celé Slovensko, hlavné mesto aj mestské časti. Aký je postup Dúbravky? Je iný, napríklad v porovnaní s mestom či inými samosprávami?

Je to na rozhodnutí každého samosprávneho celku. Viaceré mestá po Slovensku, obrazne povedané, len svietia a kúria, neinvestujú. Druhou možnosťou je, že na úkor dlhodobých úverov sa mesto alebo mestská časť zadlíži a vtedy pokračuje v investičných aktivitách. Myslím si, že každý hospodár mesta alebo mestskej časti by si mal zvážiť, ktorým smerom pôjde. Teší ma, že Dúbravka sa, ako tretia najchudobnejšia mestská časť Bratislavy, dokázala vysporiadať s danou situáciou. Dúbravka sa rozhodla nezaťažovať teraz mestskú časť úverom. Avšak, inak sa rozhodujú mestá, ktoré majú rozpočet 300 miliónov, inak mestské časti, ktoré majú rozpočet 12-13 miliónov. Neporovnával by som to, situácia je v každej samospráve iná.

Aký je postup hlavného mesta?

Život by sa ani po korone nemal zastaviť. Nie som preto ani proti tomu, aby mesto formou úverov pokračovalo vo svojich investičných činnostiach. Hovorím predovšetkým o cestách, chodníkoch a verejných priestranstvách. Čo ale všetci očakávame, a čo by malo prísť veľmi rýchlo, je nejaká pomoc od štátu. Takmer každý jeden subjekt zo súkromnej sféry je pomaly odkázaný na finančnú pomoc. Preto si myslím, že štát by mal sanovať - či už mestskú časť, mesto alebo samosprávny celok.

Prebiehajú rokovania medzi mestom a štátom?

Áno, ako príklad môžeme uviesť dopravný podnik. Ten avizuje, že bude mať výpadok, stratu na tržbách za lístky a električky, 19 miliónov. To je naozaj obrovská položka v rozpočte mesta. Ľudia totiž počas koronakrízy, čo je celkom prirodzené, necestovali a vyhýbali sa MHD. Toto je jeden z aspektov, kde by určite mal zasiahnuť štát, pretože dopravný podnik má viac ako 2700 zamestnancov.

Zobralo si hlavné mesto nejaký úver? Prečo?

Mesto bude schvaľovať navýšenie úverových možností. Chce si brať úver, aby nezastavilo investičnú činnosť. Je tu tiež istá forma očakávania od štátu, no je to v procese a čase. Mesto sa nemôže na pol roka zastaviť, stopnúť opravy ciest, chodníkov či práce na verejných priestranstvách. Hlavný dôvod úveru je, aby sa Bratislava aj naďalej zveľaďovala, a rovnako tak situácia v mestských firmách. Spomínal som už dopravný podnik. Mestské peniaze, ktoré boli viazané na kapitálové investície, sme museli použiť na dofinancovanie organizácií. Vezmime si Správu telovýchovných a rekreačných zariadení (StaRZ), ktorá mala stopercentný výpadok tržieb za športoviská a prenájmy. Takisto si zoberme zoológickú záhradu, galériu, múzeum... to všetko bolo zatvorené a musí sa nejakým spôsobom zasanovať. Na druhej strane chceme istým spôsobom pokračovať a investovať, a práve na tento účel berieme úver.

Spomenuli ste športoviská, STaRZ. Aká je situácia s klubmi?

Samozrejme, že sa ozývajú aj športové kluby, ktoré majú veľké problémy, naozaj to vnímame veľmi citelne. Tento rok by som nehovoril o rozvoji športu, ale o záchrane športu. Preto neboli zrušené podporné granty na šport a mládež, naopak ideme pomocou rôznych fondov preinvestovať do športovej infraštruktúry milión eur. Teraz sa na meste zvažuje, ako podporiť konkrétne športové inštitúcie väčšieho charakteru, ako im pomôcť, a ako im pomôcť udržať ich športoviská v chode.

Zhovárala sa Lucia Marcinátová

Základné informácie o sčítaní 2021 na Slovensku

Sčítanie prebieha v dvoch etapách

Najskôr byty a domy, potom obyvatelia. Na Slovensku sa začalo sčítanie. Prvá fáza prebieha bez zapájania a administratívneho zaťažovania obyvateľov. O povinnostiach druhej fázy, v ktorej je potrebné sčítať každého obyvateľa, budú Dúbravské noviny pravidelne informovať.

Blíži sa a v podstate už prebieha, sčítanie domov a bytov a sčítanie obyvateľov. Je elektronické a má dve fázy. Prvá sa už začala - ide o sčítanie domov a bytov, do ktorej sa obyvateľ nemusí zapájať, v druhej ide o sčítanie obyvateľov, ktoré je naplánované od 15. februára 2021. Na toto sčítanie bude mať obyvateľ šesť kalendárnych týždňov, pričom mu bude nápomocná aj obec formou kontaktného miesta a formou asistenčnej služby.

Domy a byty

Sčítanie domov a bytov prebieha od 1. júna 2020 do 12. februára 2021. Po prvýkrát ho vykonávajú obce, v prípade Bratislavy mestské časti, v spolupráci so správcami bytových domov a bytových spoločností, obyvatelia sa na ňom nepodieľajú.

Ide totiž o takzvané integrované, čiže kombinované sčítanie. Založené je na kombinácii údajov z administratívnych zdrojov (databázy, ktoré spravujú ministerstvá alebo ostatné orgány štátnej správy – napríklad Register adries, údaje z katastra a dane z nehnuteľností), pričom, ak hovoríme o sčítaní domov, tak nezískavame údaje od obyvateľov, ale od správcov.

Pri tomto sčítaní sa sčítavajú byty v domoch bez ohľadu na to, či sú obývané alebo neobývané a iné obývané obydlia – napríklad chaty, chatrče, zostrojené záhradné či lesné príbytky, ktorým nemôže byť pridelené súpisné číslo, a teda ani adresný bod v registri adries, obývané garáže, obývané houseboaty, obývané neskolaudované rodinné domy a iné obývané objekty, ktoré primárne nie sú určené na bývanie.

Elektronický systém pre sčítanie domov a bytov má jeden formulár pre každý „byt v dome“, údaje o domoch budú pri spracovaní na štatistickom úrade odvodené z týchto údajov. Pri sčítaní sa zisťujú údaje ako napríklad: forma vlastníctva bytu, poloha bytu v dome, podlahová plocha bytu, počet obytých miestností v byte, typ kúrenia, zdroj energie používaný na vykurovanie.

Pri zisťovaní údajov o bytoch v domoch môžu obce vyžiadať údaje od domových správcov. Výsledkom sčítania má byť databáza sčítaných domov a bytov s aktuálnymi údajmi. Rozhodujúci okamih sčítania, ku ktorému je potrebné vyplniť všetky požadované údaje o domoch a bytoch, je poľnoc zo štvrtka 31. decembra 2020 na piatok 1. januára 2021.

Obyvatelia

Dúbravčanov sa viac dotkne budúročné sčítanie obyvateľov, ktoré má prebehnúť od 15. februára 2021 do 31. marca 2021. Obyvateľ bude mať na sčítanie šesť kalendárnych týždňov.

Povinnosť sčítať sa vyplnením sčítacieho formulára majú všetci obyvatelia Slovenskej republiky. Za neploletého obyvateľa a za obyvateľa, ktorý nie je spôsobilý na právne úkony, má povinnosť vyplniť

sčítací formulár jeho zákonný zástupca. Všetky údaje, ktoré obyvateľ uvedie v sčítacom formulári, sa musia vzťahovať k rozhodujúcemu okamihu sčítania. Tým je polnoc zo štvrtka 31. decembra 2020 na piatok 1. januára 2021. Obyvateľ bude mať možnosť sčítať sa kdekoľvek, z akéhokoľvek zariadenia s pripojením na internet prostredníctvom viacerých kanálov, ktoré budú k dispozícii. Môže sa sčítať sám, prípadne na kontaktnom mieste mestskej časti alebo s asistovanou službou.

Cieľom sčítania v roku 2021 je získať vzájomne prepojené, porovnateľné údaje a informácie o stave spoločnosti a jej bývaní.

(lum)

Sčítanie obyvateľstva dôležité informácie

Fázy sčítania

Sčítanie domov a bytov

- 1. 6. 2020 - 12. 2. 2021

Sčítaním sú poverené obce,

bez účasti obyvateľov a

s využitím existujúcich registrov.

Sčítanie obyvateľov

- 15. 2. 2021 - 31. 3. 2021

Obyvateľ sa elektronicky sčíta

sám, a to výlučne elektronicky

– sám alebo na kontaktnom

mieste alebo s asistovanou

službou.

Informácie, ktoré má priniesť sčítanie domov a bytov:

Počet, koľko bytov a domov na Slovensku pribudlo.

Prehľad o formách vlastníctva bytov.

Počty a podiely neobývaných bytov v regiónoch.

Údaje, kde Slováci bývajú, či preferujú za poslednú dekádu menšie byty, alebo naďalej väčšie, a ako sa táto preferencia líši podľa regiónov.

Informácie o obnove budovy z pohľadu obvodového plášťa, strechy a okien.

Informácie o tom, aké podlažné domy na Slovensku prevládajú.

Údaje o tom, aké je napojenie bytov na vodu, plyn, kanalizáciu, a kde ešte stále nájdeme byty bez kúpeľne či splachovacieho wc.

Prehľad o zdrojoch tepla, aj to, či centrálné zásobovanie teplom víťazí nad potrebou vlastného kúrenia.

Tibor Hujdič: Čítanie je návyk. Je to ako umývanie zubov.

Pán Mrkvička: S knihou sa spolu smejete aj bojujete

Zhovárala sa: Andrea Fedorovičová

Propagátor čítania detí a deťom. Cez dramatizované čítania a predstavovanie kníh inšpiruje deti na školách k čítaniu. Pre učiteľov, knihovníkov a rodičov lektoruje semináre na podporu záujmu o čítanie detí a na rozvoj čitateľskej gramotnosti. Spoluzakladal detské internetové kníhkupectvo Mrkvička, bol moderátorom autorskej rozhlasovej relácie Detská knižnica zameranej na kvalitné knihy pre deti a mládež. Je autorom knihy hier Rodičia ako detské ihrisko, ktoré využívajú dotyk a očný kontakt na rozvíjanie vzťahu medzi rodičom a dieťaťom. Dúbravčan Tibor Hujdič alias pán Mrkvička.

Deťom čítate a motivujete ich k čítaniu už viac ako desať rokov. Čo vás motivovalo k tomu, aby ste to robili?

Úplne na začiatku bola radosť z čítania mojej dcéry. Keď mala dva roky, stal som sa otcom na rodičovskej dovolenke. Každý deň chcela, aby som jej čítal rozprávky a ja som si to čítanie čoraz viac a viac užíval. Hral som sa s hlasom, hľadal som lepšie texty. Stávala sa z toho pre mňa vášeň. Čítanie každý večer sa u nás stalo neoddeliteľnou súčasťou dňa. Nápad čítať aj iným deťom prišiel až neskôr, v momente mojej profesionálnej krízy ako sociálneho pracovníka. Vyhorel som a zúfalo som hľadal niečo, čo by mi robilo radosť. A bolo to práve čítanie deťom.

Môže človek aj pri takejto krásnej práci stratiť ilúzie a energiu?

Ilúzie sa dajú stratiť v každom povolání. A je to aj dobre. Ilúzie sú potrebné na začiatku. Zamilovať sa. Bez rozmyslu, úplne. Potom príde realita. Treba meniť stratégie. Veľmi rýchlo som prišiel na to, že kázať

iným, čo by bolo dobre – že by mali deťom čítať a poučovať ich, prečo je to dobré, nemá zmysel. K čítaniu môžete strhnúť iných len svojou vlastnou vášňou, a tak to aj robím.

Aké máme na Slovensku, čo sa detského čítania týka, rezervy?

Veľmi túžim po tom inšpirovať k čítaniu rodičov. Ved' je to tak krásna vec! Keď si večer nájdete čas a čítate si so svojím dieťaťom, je to niečo tak dobré... Ak je príbeh smiešny, smejete sa spolu, ak je strašidelný, spolu sa bojíte, a pritom je vám nádherne, lebo ste spolu. Na také momenty rodič bude spomínať, až mu dieťa vyrastie. Viem, o čom hovorím, keď si dcéra začala čítať sama, naozaj mi chvíľu trvalo, kým som si zvykol. Mal som pocit, že ma okradli...

Ako je to s čítaním v škole?

V škole vidím obrovské rezervy, a teda aj príležitostí, hlavne na druhom stupni. Veľa detí sa na prvom stupni vďaka dennodennej podpore pani učiteľky veľmi pekne rozčíta. Ale s príchodom do piateho ročníka tu zrazu nie je jedna učiteľka, ale je ich desať. A na čítanie nie je čas, pretože sa treba naučiť vymenovať všetky pobaltské štáty... O čítaní síce učitelia tvrdia, že by to mali deti robiť, ale doma. Učiteľ dejepisu sa žiaka len tak mimochodom nespýta, čo práve číta. Deti tak veľmi rýchlo vycítia, že apel na čítanie je iba formálny, že takmer nikomu z učiteľov nezáleží na tom, či čítajú... Väčšina detí tak do konca piateho ročníka čítať prestane, a to spôsobí obrovskú ujmu aj na samotnom vzdelávaní.

V čom?

Učitelia dobre vedia, že deti, ktoré veľa a dobre čítajú, sa jednoducho lepšie učia ako deti, ktoré nečítajú. Tým, že deti prestanú čítať, sa ich čitateľské schopnosti nielenže nerozvíjajú, ale deti postupne zabúdajú aj to, čo už vedeli. Na našich školách vôbec nie je raritou stretnúť ôsmaka, ktorý keď má čítať nahlas, doslova slabikuje. Keď neviete poriadne čítať, ako sa môžete učiť, keď prevažná časť učenia je o čítaní? Navyše, svet tak rýchlo napreduje, že ten, kto sa v dospelosti vo svojom odbore nevzdeláva, veľmi rýchlo zaostane. Skúste si predstaviť zubára, ktorý sa dvadsať rokov nevzdeláva. Má šancu liečiť najmodernejšími metódami? Pôjdete si k nemu dať opraviť boľavý zub? Nevytrhne vám ho namiesto toho, aby ho liečil?

Ako získa dieťa vzťah ku knihe a čím ho môže upevniť?

Občas sa mi zdá, že nácvik čítania prichádza priskoro. Ak príde do školy dieťa, ktorému nečítali, ťažko môže uveriť tomu, že keď bude denne hodinu, dve čítanie trénovať, príde moment, keď bude mať z čítania radosť. Osobne si myslím, že prvý týždeň a mesiace v škole by sa malo deťom len čítať niečo krásne a rozprávať sa o tom. Keď deti presvedčíme o tom, že v knihách sú úžasné veci – od smiešnych rozprávok po anatómiu dinosaura, potom ich učiť čítať nie je až také ťažké, dieťa to chce samé od seba. Ale keď ich učíme čítať a oni nevedia, na čo je to dobré, dôsledkom bude iba ich hlboké znechutenie.

Ako sa z dieťaťa stane doživotný nadšený čitateľ?

V prvom rade ho nácvikom čítania nesmieme „zabiť“. V druhom rade musia byť s deťmi ľudia, pre ktorých je čítanie vášeň. Rodičia, učitelia, vychovávatelia, knihovníci. Tí sú vzormi. Ak prinášajú deťom krásne knihy a s úprimným záujmom sa s nimi rozprávajú o tom, čo čítajú, tak je detské čítanie na dobrej ceste. A do tretice okolo detí musia byť úžasné veci na čítanie. Sú domácnosti, kde nie je žiadna detská kniha. Sú školy, kde nájdete len Čenkovej deti. V prevažnej väčšine tried nájdete iba jednu knihu – triednu – a tá na čítanie neslúži...

Čo čisto obrázkové knižky? Formujú tiež čitateľské schopnosti dieťaťa?

Nepochybne. Tými čítanie dieťaťa začína. Keď máte na kolenách jeden a pol ročné dieťa, nebudete mu čítať Dostojevského, budete si čítať obrázkové knihy bez textu. Pichnete prstom na obrázok a povie „Lev“ a dieťa zopakuje „Vev“. Ukážete na psa a povie „Pes“ a dieťa povie „Havo“. Neskôr vás samé upozorní, že na obrázku je „Havo“. Toto je čítanie. A čítanie obrázkov sa jedného dňa premení na čítanie písmen. Vidím však obrovský potenciál obrázkových kníh aj pri učení sa čítať. Sú skvelé obrázkové knihy bez textu pre prvočitateľov. Často je to dobrodružný príbeh, ktorý je „napísaný“ cez akčné obrázky. Dieťa „prečíta“ dej cez obrázky a má zážitok – samé si prečítalo knihu! V ďalších krajinách vyzerajú prvé knihy s textom inak. Je to obrázková kniha, kde je na jednej strane iba jedno slovo, ktoré podčiarkuje text, niečo ako „Buch!“ a „Tresk!“. My učíme deti čítať na nepriemerane dlhých textoch.

Čo sa dá robiť, ak má dieťa z čítania stres? Ako ho možno podporiť, aby čítalo?

Najdôležitejšie je predísť problému. Veľa dieťaťu na začiatku čítať, nekarhať ho, neznámkovať. Dieťa, ktoré bolo nácvikom znechutené, si samé od seba s radosťou čítať nebude. Čo sme tým vlastne dosiahli? Budúceho dospelého, ktorý sa nebude chcieť vzdelávať. Radšej nech sa naučí čítať o pol roka neskôr, ale nech to robí rado. Keď sa vypestuje odpor k čítaniu, je to už veľmi ťažké. Jedna z mála vecí, ktoré ma v tomto smere zaujali, je projekt, pri ktorom dieťa s nechuťou k čítaniu príde raz týždenne do knižnice a číta vycvičenému psíkovi. Prvý raz tak zažije, že čítanie môže byť aj príjemné. Asi to bude tým, že ho psík neopravuje a nenúti ho, aby čítalo hlasnejšie...

Na to, aby dieťa s radosťou čítalo, mal by s rovnakým nadšením čítať aj dospelý. No čo ak má rodič alebo učiteľ čitateľskú krízu? Pri tom kvante každodenných povinností to asi nie je neobvyklé...

Obdobia, kedy si čitateľ prestane čítať, sú normálne. Problémom je, keď trvajú prídlho. Čítanie je návyk. Je to ako umývanie zubov. Ak si raz neumyjete zuby, nič vážne sa nestane, no ak si ich neumyjete rok, máte problém. Prekonať čitateľskú krízu sa dá tým, že začnete čítať. Tak jednoduché to je. Samozrejme, niečo, čo je jednoduchšie, rýchle, čo vám stopercentne urobí radosť. Niekedy to môže byť kniha, ktorú vychválila kamarátka, inokedy kniha, ktorú ste čítali kedysi dávno a zamilovali ste si ju natoľko, že si ju radi prečítate znova. A niekedy treba skočiť do kníhkupectva a snoriť. Niečo úžasné na čítanie sa určite nájde.

Akú rolu v budovaní vzťahu ku knižkám majú dnes knižnice? Sú podľa vás natoľko atraktívne, že by dokázali zaujať aj ľudí, ktorí nie sú aktívnymi čitateľmi?

V prípade našich knižníc som skôr skeptický. Knižnice tu boli dlho chápané ako sklad pre knihy. Priesktor zaprataný policami. Knihy v suchu a dobre usporiadané. Také miesto nemá prečo pritiahnúť nečitateľa. Moderné verejné knižnice v čítaní naklonených krajinách vyzerajú inak. Sú to „mestské obývačky“, kde trávite čas. Môžete v takej knižnici stráviť celý deň. Stretnete sa s priateľmi, s inými rodinami, dáte si kávu, oddychujete, v takej knižnici pokojne môže byť aj prvé rande. Také knižnice by som chcel aj u nás.

Už niekoľko rokov bývate v Dúbravke. Ako je to s čítaním a čitateľskými službami v tejto mestskej časti? Čo by ste v tu vylepšili?

Úprimne považujem za absurdné, že každá mestská časť má svoju knižnicu alebo sieť knižníc. V Bratislave máme viac ako desať riaditeľov knižníc a navyše existuje aj mestská „celobratislavská“ knižnica. V Starom Meste je pritom vo verejných knižniciach asi sedemdesiat zamestnancov a v Dúbravke, ktorá je len o čosi menšia, sú knihovníci traja. A tak to potom vyzerá. Zdrojov je v mestských častiach málo a

knížnice chátrajú. Ak by vznikla jedna sieť verejných knižníc pre celú Bratislavu, mohlo by byť v Dúbravke možno šesť knihovníkov a oveľa zaujímavejšia by mohla byť aj budova, kde by knižnica sídlila. Takto by sa služby, ktoré dostávajú obyvatelia Dúbravky, mohli fascinujúco zmeniť k lepšiemu.

Vynáška:

Dieťa s nechuťou k čítaniu príde raz týždenne do knižnice a číta vycvičenému psíkovi. Prvý raz tak zažije, že čítanie môže byť aj príjemné. Asi to bude tým, že ho psík neopravuje a nenúti ho, aby čítalo hlasnejšie...

Ako vznikala obecná škola a aká bola podpora chudobných, pre ktorých deti prebiehali aj ošacovacie a stravovacie akcie

Žobrák v Dúbravke musel mať povolenie od starostu

Text: Miroslav Šimeček

Pri prerokúvaní obecného rozpočtu na zasadnutí obecnej rady dňa 8. decembra 1928 vychádzajú zástupcovia sociálnej demokracie Ignác Šimeček, Zachar Kollár, Karol Lachkovič a Rudolf Ovcharovič s návrhom výstavby obecnej ľudovej školy. V Dúbravke v tom čase bola jednotriedna rímsko-katolícka škola umiestená v dome č.104, ktorý gróf Pálffy predal obci za 2400 korún s podmienkou, že sa môže na večné časy len na rímsko-katolícku školu používať. Zápas o novú školu a o jej charakter, či bude obecná alebo cirkevná, a o miesto, kde sa má postaviť, nadobúda politický ráz.

V roku 1930 bola všetkými 15 hlasmi obecného zastupiteľstva odhlasovaná stavba novej obecnej ľudovej školy. Nastáva však ďalší zápas o to, kde má byť škola postavená.

Jedna strana chcela, aby sa škola postavila na obecnom pozemku Malý húšť, kde okrem školy sa mali postaviť rodinné domy na rozparcelovaných pozemkoch. Výnos za odpredaj stavebných parciel, ktorých malo byť 25-30 a za ktoré by sa docielilo asi 50-60 tisíc korún, mal byť použitý na výstavbu školy. Druhá strana navrhovala postaviť školu na pôvodnom mieste kde stála cirkevná škola.

Škola a pozemok boli však majetkom rímsko-katolíckej cirkvi, ktorá si kládla rôzne podmienky. Obecné zastupiteľstvo na svojom zasadnutí 5. marca 1933 za prítomnosti 16 členov prerokovalo správu o deputácii členov obecnej rady na biskupskom úrade v Trnave v zložení: Martin Granec – starosta, Ignác Šimeček a Nikodém Husák a tiež prehlásenie apoštolskej administratívy zo dňa 22.2.1933 č.1747/33.

Obecné zastupiteľstvo hlasovalo podľa mien a boli predložené tri návrhy:

1. obecná škola, ale s rímsko-katolíckymi učiteľmi a ich pozemkovo knižné zabezpečenie.
2. obecná škola s rímsko-katolíckymi učiteľmi zabezpečenými biskupským úradom.
3. obecná škola bez akýchkoľvek zabezpečení voči cirkvi.

„Dobojované“

Tretí návrh bol väčšinou hlasov zástupcov sociálno-demokratickej strany prijatý. Tým bol fakticky dobojovaný boj o charakter školy. Zvítazil pokrokový názor na vybudovanie obecnej ľudovej školy v Dúbravke (dnes miestny úrad na Žatevne 2). Predstavitelia obce ostali verní zásade, ktorú približne v rokoch 1790-1800 zastávali predstavitelia obce pri pokusoch založenia františkánskeho kláštora v Dúbravke.

Obecné zastupiteľstvo v roku 1932 všetkými hlasmi odsúhlasilo stavbu novej obecnej školy. Zdvihnutím ruky si máloktorý člen obecného zastupiteľstva uvedomoval, aké bremeno si na seba zobrali. Obec nemala dostatok finančných prostriedkov, nebolo stavebné miesto. Problémy boli aj obsahovou stránkou školy. Zásluhou obetavých funkcionárov obce sa problémy vyriešili a v roku 1933 architekt Martin Plačko vypracoval projekt školy. Plány na stavbu boli schválené Krajským úradom v Bratislave.

Verejná súťaž bola vypísaná v Krajinskom denníku a v denných časopisoch. Trojtriednu obecnú školu začala stavať stavebná firma Štern a Blaško z Malaciek na jar roku 1935. Stavbu dokončili v novembri 1935. Slávnostne bola otvorená 24. novembra 1935.

Emigranti v opatere Dúbravčanov

Už v minulom čísle sme spomenuli, že obecné zastupiteľstvo na svojom zasadnutí 7. júna 1933 prekovalo okrem iného aj správu o zvyšujúcom sa nebezpečí zo strany fašistickej diktatúry v Nemecku a územných nárokoch voči Československej republike. Vo vyhlásení sa obecné zastupiteľstvo jednomyseľne postavilo za jednotnú demokratickú Československú republiku. Vo vyhlásení sa hovorí, že proti fašistickej diktatúre a jej expanzii sa staviame do jedného občana našej obci, ktorú zastupujeme.

Po potlačení ozbrojeného povstania viedenských robotníkov v roku 1934 mnohí rakúski antifašisti-komunisti a sociálni demokrati hromadne emigrovali. (Na viedenských robotníckych barikádach bojoval Dúbravčan Jozef Chromec.) Prvé prístrešie a ochranu našli v mnohých robotníckych rodinách v Dúbravke. Pokiaľ sa dalo zistiť, emigranti boli dočasne v opatere týchto robotníckych rodínach: Kollár Zachar, Ovcharovich Rudolf, Mojžíšek Jozef, Šimeček Ignác a ďalší. Mnoho občanov vedelo po nemecky, lebo boli v službách vo Viedni. Veľa poľnohospodárskych robotníkov chodilo na žatvu do Rakús (Rakúska) takže kontakty s emigrantmi boli veľmi blízke.

Viedli sa dlhé diskusie o nebezpečenstve nastupujúceho fašizmu v Nemecku a v Európe. Zvlášť o pravicovom vedení rakúskej sociálnej demokracie, ktorá zradila povstanie viedenských robotníkov a toto bolo krvavo potlačené. V tomto období sa v Dúbravke vyhranili názory na ľudovú frontu. Nastáva diferenciácia sociálnej demokracie, ktorá sa radikalizuje. Komunistická strana získava čím ďalej tým viac prívržencov a členov.

Radikalizácia a hospodárska kríza

Najväčší vplyv na radikalizáciu mala svetová hospodárska kríza. Už začiatkom roku 1930 bola silne postihnutá časť robotníkov, ktorí pracovali v Klingerových závodoch, kde sa prudko obmedzila výroba a dokonca sa počítalo s jej zastavením. (Klingerova továreň – textilný závod na spracovanie juty, ktorý v roku 1888 založil bratislavský rodák, podnikateľ Heinrich Klinger.) V prvej polovici 30-tych rokov sa postupne premiestňovala Patrónka do Považskej Bystrice pričom sa náhradný priemysel za tento závod nezabezpečil. Podobne nastal hlboký úpadok v stavebníctve. To všetko veľmi ťažko doľahlo na robotnícku a kovoŕnícku časť obyvateľov Dúbravky.

Svetová hospodárska kríza sa prejavila citeľnejšie v roku 1932, keď bolo v Dúbravke 20 nezamestnaných. Najhoršia situácia bola v období rokov 1934-1937, keď obec prostredníctvom gentského systému vyplácala 10 000 korún na podporu v nezamestnanosti a prideľovala žobračky v hodnote 10 korún. (Zákonom č. 267 z júla 1921 zaviedli v ČSR tzv. gentský systém vyplácania podpôr, čím sa oficiálne zrušila štátna podpora v nezamestnanosti. Tento systém znamenal poskytovanie finančnej podpory len pre odborovo organizovaných nezamestnaných prostredníctvom odborových centrál s určitým podielom štátnej výpomoci. Tým sa okruh osôb s právom na podporu značne zúžil, a to hlavne na Slovensku. Proti novému zákonu sa zdvihla vlna odporu, a keďže mal aj určité administratívne prekážky, jeho zavedenie sa posunulo až do roka 1925. Starostlivosť o nezamestnané osoby teda ležala do polovice 20. rokov predovšetkým na bedrách štátu. Finančné podpory sa čiastočne zvýšili, čo bolo trňom v oku zamestnávateľov.)

Žobrák musel mať povolenie

Podstatou tohto systému bolo, že štát prispieval na podporu, ktorú poskytovali odbory svojim nezamestnaným členom. Podpora sa však mohla vyplatiť až po jednoročnom členstve v odboroch. Väčšia časť robotníkov z Dúbravky boli sezónni a pomocní robotníci, ktorí často boli vysadzovaní z práce, a preto neboli odborovo organizovaní. Slobodný nezamestnaný dostával poukážku v hodnote 10 korún a ženatý 20 korún na týždeň. Podmienkou vydania žobračky bolo, že nezamestnaný bol po 1. januári 1929 aspoň 3 mesiace v námezdnom pomere a bol nemocensky poistený. Žobračky nedostávali sezónni robotníci a ani väčšina mládeže. Mnoho Dúbravčanov z radov nezamestnaných sa zúčastňovalo mnohých demonštrácií, schôdzí, aktívov, pochodov hladu. Mnohí pocítili na sebe brutalitu a fyzické násilie orgánov štátnej moci (Štefan Vilém, Valent Milošovič a ďalší). Bieda a zlé postavenie robotníckych rodín dokazuje i to, že obecná rada zakázala voľné žobranie cudzích ľudí v Dúbravke s odôvodnením, že žobrák musí mať povolenie od starostu obce, lebo Dúbravka je jedna z najchudobnejších obcí pri Bratislave a má dosť vlastných žobrákov.

Všetky deti ošatené

Pre chudobné deti bola zriadená stravovacia akcia, na ktorú obec uznesením obecného zastupiteľstva zo dňa 5. apríla 1933 priplácala ročne 1/3 výdavkov štátneho rozpočtu. Každoročne sa uskutočňovali tzv. ošacovacie akcie pre chudobné deti, obyčajne k veľkonočným a vianočným sviatkom. V školskej kronike sa dočítame, že v roku 1936 bola usporiadaná ošacovacia akcia, ktorá bola uskutočnená pomerne veľkoryso, nakoľko boli ošatené všetky chudobné deti v obci. Na tento účel bolo okrem potravín vyzbieraných 610 korún.

Najchudobnejší

bývali v Grabách

Zlú hospodársku situáciu dokumentuje aj to, že do obecných služieb: napríklad sezónneho hájnika na letné obdobie t. j. od 1. júna do 15. októbra sa hlásilo až desať uchádzačov. Podobná situácia bola aj v ostatných službách či išlo o obecného sluhu (konšela), obecného pastiera a pod. Najhoršia situácia bola u najchudobnejších obyvateľov, ktorí bývali pod Veľkým kostolom (v Grabách). Odtiaľ sa regrutovali aj žobráci a výrobcovia rozličných potrieb pre domácnosť ako brezové metly, prútené košíky na zemiaky a pod. Hlad, bieda a choroby boli v mnohých rodinách častými hosťami. V roku 1935 vypukla medzi deťmi epidémia spály-spalničky (osýpky - vírusové infekčné ochorenie detí s typickým výskytom v období koncom zimy a na jar). Bolo postihnutých 50 detí školopovinného veku a žiak prvej triedy Jozef Pechr na spálu zomrel. Mnoho detí trpelo podvýživou, mnoho bolo chorých na tuberkulózu, šarlach. Zdravotná starostlivosť bola veľmi slabá. Do roku 1924 bol lekár v Devíne, potom v Stupave bol Dr. Ciprich a v 30-tych rokoch až do roku 1940 bol Dr. Frielander v Devínskej Novej Vsi.

Podľa publikácie Pozdrav z Dúbravky upravil a medzitulky doplnil Ľubo Navrátil. Foto: archív Dúbravského múzea.

Dúbravské múzeum je opäť pripravené na návštevu

Lebka z tuleňa aj nálezy z keltských čias

Text: Danko Šoporová

Koronavírus na istý čas zastavil život v mnohých krajinách, nielen na Slovensku. Celosvetová pandémia si vybrala svoju daň a všetci sme museli spomaliť v pracovných i súkromných aktivitách. Našťastie, s postupným uvoľňovaním opatrení sa môžeme opäť venovať tomu, čo milujeme.

Presne tieto slová patria aj do úst pána Štefana Mészárosa, paleontológa, ktorý je správcom Dúbravského múzea. To pre návštevníkov pred pár dňami opäť otvorilo svoje brány, nájdeme v ňom skutočne originálne a cenné kúsky, na ktoré môžeme byť právom hrdí. A to nielen my, obyvatelia Dúbravky, no i všetci Slováci. Veď práve naše poklady prichádzajú pravidelne obdivovať aj z celého sveta.

Prístupné sedem dní v týždni

Dúbravské múzeum nájdete v zrekonštruovanej budove bývalého Domu obecného pastiera na ulici Pod záhradami 39. Jeho expozície zaberajú všetky priestory budovy, vrátane chodieb a suterénu.

Keď sme si dohadovali návštevu múzea s Ľubomírom Navrátilom, vedúcim oddelenia kultúry mestskej časti Bratislava-Dúbravka, ešte sme celkom netušili, čo nás čaká. Pri jeho slovách: „Pripravte sa na poriadnu nádielku informácií, bude ich veľa,“ sme sa pousmiali, no v konečnom dôsledku mu musíme dať za pravdu.

Poklady na dosah ruky

Hlavnou lokalitou nálezov je pritom svetoznáme nálezisko, a taktiež obľúbená lokalita Dúbravčanov - Sandberg, kde sa našlo okolo 300 druhov skamenelín ulitníkov, lastúrníkov, ježoviek, hubiek, , ale aj väčších morských a suchozemských živočíchov. Boli tu objavené početné zuby žralokov a kostnatých rýb, pozostatky korytnačiek, stavec veľryby, fragmenty kostier opíc, nosorožca srstnatého, jaskynného medveďa, vtákov i tuleňa spred štrnásť miliónov rokov. Na pánovi Mészárosovi vidieť, že svojou prácou žije a artefakty aj z vlastnej iniciatívy neustále dopĺňa. Avšak, aj po štyridsiatich piatich rokoch, počas ktorých sa paleontológii a histórii ako takej venuje, paradoxne považuje sám seba za laika. Napriek tomu nám počas prehliadky ukazuje desiatky vzácnych nálezov, o ktoré sa pričínal aj on sám. Smeje sa, že čochvíľa ich ani nebude mať kam ukladať.

Bohaté na originály

Hoci má Dúbravské múzeum miestny charakter, podarilo sa v ňom sústrediť, ako sme už načrtli, ojedinelé „poklady“. Skamenelá lebka treťohorného tuleňa *devinophoca claytoni*, ktorá bola nájdená v kameňolome Štokeravská vápenka na severovýchodnom svahu Devínskej Kobyly medzi ne nepochybne patrí. Podobne niektoré z vystavených exemplárov sekier boli spracované archeológmi zo Slovenského národného múzea a publikované. Veľká väčšina z nich sa našla v okolí Dúbravky na svahoch Devínskej Kobyly.

Expozície sú na chodbách múzea doplnené náhodnými nálezmi z okolia Dúbravky od keltských a rímskych čias, predmetmi dennej potreby niekdajších Dúbravčanov, starými písacími a šijacími strojmi, plagátmi i písomnosťami, zbierkou starej fototechniky či starých telefónov.

Prístupné pre všetkých

Štefan Mészároš prezrádza, že najväčšiu škálu zvedavcov tvoria skupiny žiakov, ktorí si po odchode z múzea odnášajú celé spektrum znalostí. Niet divu. Práve jeho správca totiž dokáže o artefaktoch rozprávať dlhé hodiny a fakt, že každý jeden si možno vziať do ruky a hmataľne (po)cítiť jeho dávnu históriu, im jednoznačne pridáva na príťažlivosti.

Získané a priebežne doplňované poznatky, spolu s trojrozmernými exponátmi, tak slúžia ako jeden z dôležitých zdrojov k získavaniu vedomostí školskej mládeže, turistov i širokej verejnosti o Dúbravku a jej okolí. Paleontológ nám dáva za pravdu a prízvukuje, že deti sú dejinami našej mestskej časti doslova fascinované a odnášajú si so sebou nielen skvelý zážitok, ale i množstvo, dúfajme, že hlboko zakorených zážitkov.

Múzeum je opäť otvorené

Pokiaľ vás predchádzajúce riadky zaujali, neváhajte si dohodnúť si individuálnu prehliadku, počas ktorej vás Štefan Mészároš dozaista prekvapí celou škálou zaujímavých informácií (nielen) z dejín Dúbravky. Jej interaktívna forma je skvelým bonusom, keď si na základe jeho hádaniek a priestoru na dedukcie uvedomíte, že naši predkovia boli nesmierne tvoriví, kreatívni a inovatívni ľudia.

Ved' ich vynálezy nám aj dnes zľahčujú každodenný život. Preto neváhajte a prídte sa o tom presvedčiť na vlastné oči. Všetci ste srdečne vítaní.

Vystavované exponáty zahŕňajú štyri sekcie:

najstaršie dejiny Dúbravky

vývoj sekier a náradia

na Slovensku od najstarších čias

Dúbravka na starých fotografiách

vínna pivnica

KONTAKT: Dúbravské múzeum , Pod záhradami 39, návšteva jednotlivcov alebo rodín po dohode - 0910 396 065. email: muzeum@dubravka.sk

Všetci sa čudovali, no ja som cítila, že je to správne

Za bránami: Týždne za štítom a overale

Zhovárala sa: Lucia Marcinátová

Zoznámili sme sa vlani na vernisáži v Dome kultúry Dúbravka, kde vystavovali klienti Domova sociálnych služieb Karola Matulaya. Počas tvorby a fotografovania ich sprevádzala a viedla sociálna terapeutka zariadenia Ľubica Beliančinová. Už vtedy prekvapila jej skromnosť, pokora. Teraz prekvapila správa, že sa Ľubica v neľahkých časoch pandémie rozhodla ísť pomáhať do „červenej zóny“, do Domova sociálnych služieb v Pezinku, kde sa nákaza šírila. Porozprávala, že z plánovaných dvoch týždňov v zariadení boli nakoniec štyri.

Kde sa zrodilo odhodlanie ísť pracovať ako dobrovoľníčka k ľuďom zasiahnutým novým koronavírusom?

Do nášho zariadenia (Domov sociálnych služieb Karola Matulaya na Lipského ulici pozn. red) prišla výzva z Bratislavského samosprávneho kraja o pomoc pri získaní posíl zamestnancov v krízovej situácii COVID- 19 v Domove sociálnych služieb Pezinok. A tak som neváhala a prihlásila som sa. Cítila som solidaritu k zamestnancom z tohto zariadenia a potrebu pomôcť.

Domov sociálnych služieb Karola Matulaya bol počas opatrení zatvorený, možno sa viacerí divili, čudovali, že sa púšťate do „červenej“ zóny. Ako to celé bolo?

Začala som aj výpomoc v našom zariadení v ročnej pobytovej forme, no potom keď prišla výzva, som sa rozhodla ísť vypomáhať do DSS Pezinok. Naše zariadenie bolo počas opatrení čiastočne zatvorené, ambulantná a týždenná pobytová forma sa klientom neposkytovala, v prevádzke bola iba ročná pobytová forma. Moje rozhodnutie ísť vypomáhať do DSS Pezinok zariadenie plne rešpektovalo a podporovalo ma. Všetci sa síce čudovali, ale ja som cítila, že je to správne rozhodnutie.

Čo povedali vaši blízki, prijali vaše rozhodnutie?

Moji rodičia a priatelia ma v mojom rozhodnutí plne podporovali a želali mi všetko dobré.

Mohli ste s nimi byť v kontakte alebo ste boli odlúčená? Ako dlho?

S rodinou som bola v kontakte telefonicky, nakoľko sme nemohli opustiť brány zariadenia DSS Pezinok na Hrnčiarskej ulici.

Po návrate vás asi čakala karanténa, ako to prebiehalo? Robili vám testy, kým vás prijali, alebo keď ste odchádzali?

Po ukončení pracovného pomeru v DSS Pezinok ma samozrejme čakala 14-dňová karanténa, ktorú som strávila v domácom prostredí. Krátila som si ju cvičením a čítaním kníh. Test na COVID-19 mi robili pred nástupom do zariadenia, aj počas pobytu. V rámci karantény ma testovali dvakrát. Našťastie všetky výsledky boli negatívne.

Aký dlhý čas ste strávili v DSS Pezinku?

Išla som na dva týždne, ale nakoniec som zostala jeden mesiac.

Čo bolo pre vás najťažšie a ako dnes hodnotíte túto skúsenosť?

Najťažšie asi bolo zvyknúť si na prácu v pracovnom overale, rúšku a štíte. Veľmi dôležitá bola aj neustála dezinfekcia. Túto skúsenosť hodnotím veľmi pozitívne, nakoľko nás to chránilo pred ochorením. Dnes to vnímam tak, že všetko sa dá zvládnuť a vydržať. Dôležitá je pevná vôľa, odhodlanie a vnútorné presvedčenie.

Aká bola atmosféra v Domove sociálnych služieb v Pezinku? Ako to vyzeralo za bránami zariadenia?

V zariadení DSS Pezinok vládla pokojná a priateľská atmosféra. Navzájom sme sa podporovali a pomáhali si. Spoznala som naozaj výnimočných ľudí, ktorým z celého srdca ďakujem za prijatie medzi seba.

Aká tam bola vaša práca? Úloha?

Krízová situácia si vyžadovala každú jednu pomocnú ruku, a tak som bola zapojená do všetkých pracovných činností, ktoré bolo potrebné vykonávať na pomoc seniorom a samozrejme odľahčiť prácu domácim zamestnancom. Práca zahŕňala starostlivosť o seniorov na oddeleniach, v práčovni a kuchyni.

Veľa ľudí má a malo z infekcie strach. Mali ste strach? Ako ste ho prekonali?

Na začiatku, keď vypukla pandémie aj u nás na Slovensku, som samozrejme pociťovala strach a obavy, ale pred odchodom do zariadenia som sa vnútorne tak nastavila, že som ochorenie COVID-19 jednoducho prijala, že je tu a že s Božou pomocou všetko zvládnem a prekonám.

Dúbravské recepty: Mrkvový koláč a tvarohové pagáčiky

Mrkvový koláč

Receptom v rámci výzvy Je navarené! prispela aj Dúbravčanka z Petržalky.

Potrebujeme: 240 g strúhanej mrkvy, 125 g vlašské orechy mleté/drvené, 120 g hladkej múky, 150 ml slnečnicového oleja, 2 ks vajcia, 90 g práškového cukru, 1/2 čl sódy bikarbóny, 1/2 čl kypriaceho prášku, 1/2 čl škorice, štipka soli.

Postup: Všetky suché ingrediencie zmiešame, v druhej miske si vyšľaháme práškový cukor a vajcia, počas šľahania prilievame olej. Pridáme mrkvu a suché ingrediencie. Vo forme pečieme na 180 oC asi 20-30 minút. Namiesto polevy možno dať aj zmes sójového jogurtu, citrónovej stavy a medu..

Tvarohové pagáčiky

Dúbravčanka Zuzka nám v rámci výzvy poslala recept na tvarohové pagáčiky.

Potrebujeme: 250 g tvaroh – jemný, 250 g maslo, 1 prášok do pečiva, 300 g hladkej múky, 1 čajová lyžička soli, vajce na potretie.

Postup: Suroviny spojíme a vypracujeme cesto. Necháme ho asi 30 minút odpočinúť pri izbovej teplote, potom ho rozvaľkáme na hrúbku cca 1,5 - 2 cm a vykrajujeme kolieska. Dáme ich na vymastený alebo papierom na pečenie pokrytý plech, potrieme vajíčkom a posolíme. Pečieme na 200 stupňov asi 15-20 minút.

Dobrú chuť!

Dobrovoľníci nakupovali seniorom, šili rúška aj učili breakovať

V zlých časoch sa začne ozývať niečo v nás

Zhovárala sa: Lucia Marcinátová

Dobré skutky, dobročinnosť, dobrovoľníctvo – „tovar“, ktorý má nevyčísliteľnú hodnotu. Dá sa vôbec kúpiť? Počas uplynulých týždňov Alžbeta Šporerová, riaditeľka neziskovej organizácie Centrum rodiny, ktorej komunitný priestor funguje na Bazovského ulici, premýšľala práve nad touto otázkou. Porozprávali sme sa aj o tom, že počas zlých a ťažkých časov dobrovoľníctvo a pomoc ožívajú. Majú síce inú podobu a formu, no cieľ ostáva rovnaký – pomôcť.

Ako sa darilo dobrovoľníctvu u vás v centre počas „koronakrízy“?

Vráťme sa do doby, keď sme žili „normálne“, s každodennými starosťami a radosťami a neriešili sme umývanie rúk, nosenie rúšok, odstupy a zostávanie doma. A mnohí z nás ani dobrovoľníctvo či dobročinnosť. Zaujímavé je, že akonáhle prídu zlé časy, niekde vnútri v nás sa začne niečo ozývať. Také zaujímavé volanie o vzájomnej pomoci, podelenie sa. Presvedčili sme sa o tom aj v našom komunitnom Centre rodiny. Už od začiatku nášho pôsobenia sme dobrovoľníctvu venovali veľkú pozornosť. V tomto školskom roku sme do nášho tímu - v rámci programu Erasmus, na celý rok privítali dobrovoľníčku Naoir z ostrova Reunion. Zapojili sme sa tiež do projektu Medzinárodná cena vojvodu z Edinburghu, dali sme priestor aktívnym stredoškólakom z viacerých bratislavských gymnázií a stredných škôl, aby sa mohli realizovať v našich, ale aj ich vlastných aktivitách.

To sa ale zrejme zmenilo po zatvorení centra v súvislosti s opatreniami, školáci ostali doma.

Áno, pomoc však začala prichádzať od jednotlivcov. Hlásili sa dobrovoľníci, zapojili sme sa do projektu Pošli tašku, ponúkli sme svoje sily na spoluprácu s mestskou časťou aj hlavným mestom. Vďaka ochotným ľuďom sme mohli začať šiť rúška, pomáhať seniorom s nákupmi, poskytovať materiálnu pomoc rodinám v núdzi, ako aj osamelým občanom. Ale hlavne sme vo veľkej miere objavili „tovar“, ktorý nekúpite – dobročinnosť, dobré skutky a dobrovoľníctvo.

Hovoríte o „objave“. Čo vás v tejto súvislosti najviac prekvapilo a potešilo zároveň?

Reklamná agentúra Core4 Advertising pre nás zorganizovala dražbu darčiekov, ktoré od nás dostala ako poďakovanie za pomoc pri marketingových kampaniach, ako aj benefičnú dražbu obrazov našich autistických mladých umelcov v spolupráci s Galériou súčasného umenia White&Weiss. Dobrovoľníci i zamestnanci At&T nám nezištne prišli pomôcť s úpravou komunitnej záhrady. Naše dobrovoľníčky sa zapojili do projektu „Blízko od seba“, ktorý sa uskutočnil vďaka podpore Nadácie Henkel Slovensko - pomáhali s nákupmi a rozvozom potravinových tašiek pre seniorov a núdzných. So šitím rúšok nám okrem našich skalných dobrovoľníčok pomáhali aj nové dobrovoľníčky. Roman zo Školy Breaku nás cez video nahrávku naučil pár breakových krokov a Ema zas pár ľudových. Dobrovoľník Michal pre nás nahrál niekoľko zdravých receptov a Erik pripravil sériu kvízov. Dostali sme aj zopár hudobných pozdravov. V rámci celosvetového Giving-Tuesday - Dňa štedrosti, ktorý prebehol 5. mája, pre nás naši podporovatelia na Instagrame uverejnili rôzne výzvy. Vďaka nim sme sa umiestnili v rámci celého Slovenska na 4. mieste. Celkovo nám počas karanténneho obdobia od marca do mája pomohlo 90 dobrovoľníkov a podporovateľov.

Odkiaľ prichádzajú noví dobrovoľníci? Ako sa ozývajú?

Pri „náboře“ nových dobrovoľníkov spolupracujeme s Bratislavským dobrovoľníckym centrom, Bratislavskou arcidiecéznou charitou, Nadáciou Pontis, ale máme aj stálu výzvu na našej webovej stránke, prípadne sa ozývajú ľudia, ktorí u nás pomáhali v rámci firemného dobrovoľníctva.

Kde sa môžu dobrovoľníci hlásiť?

Každý, kto chce akokoľvek pomôcť, je u nás vítaný. Prvý kontakt sa väčšinou uskutoční mailom komunita@centrumrodiny.sk alebo telefonicky 0944 834 313 a potom sa dohodne osobné stretnutie. Tam naša koordinátorka zistí, o akú prácu má dobrovoľník záujem, či už je to manuálna pomoc – v záhrade, pri triedení oblečenia a hračiek, prípadne kreatívno-tvorivé aktivity alebo pomoc seniorom s nákupmi či práca s mládežou alebo autistami. Taktiež dávame každému aktívnemu dobrovoľníkovi priestor aj na organizovanie vlastných aktivít, spomeniem napríklad astronomický krúžok alebo tancovanie s deťmi, šitie ekotašiek, prípadne zorganizovanie workshopu na tému, ktorá komunitu zaujíma.

Život sa pomaly vracia do normálu. Otvorí Centrum rodiny brány v lete počas prázdnin? Plánujete nejaké aktivity?

Situáciu pozorne sledujeme a po dodržaní všetkých potrebných hygienických opatrení by sme sa radi postupne vrátili do režimu, ktorý bol pre krízou. Čo sa týka letných táborov, vidíme to skôr až na druhú polovicu augusta, podľa ďalšieho vývoja situácie. Ale na september už pripravujeme nové aktivity, zamerané na ekológiu, kurzy zdravého varenia, Zero waste, recyklovanie oblečenia a starých nevyužívaných vecí a podobne. Chceme pokračovať v medzigeneračných stretnutiach a projektoch, ktoré spájajú seniorov s mladou generáciou, a tiež intenzívne pôsobiť v oblasti dobrovoľníctva, najmä medzi mládežou. A samozrejme chceme organizovať komunitné podujatia. Prvé by malo niesť názov „Večer dobrých skutkov“. Bude venované všetkým, ktorí nám pomohli prekonať toto ťažké obdobie. Plánov je veľa, uvidíme, čo prinesie budúcnosť.

Umelci v uliciach sa objavili v Parku Pekníkova

Gigantická hus aj storočný zvon

Text: Lucia Marcinátová

Aby umelci vystúpili na ulici, no neskončili na nej. S takým cieľom podpory umenia a kultúry odohrali počas soboty 6. júna Umelci v uliciach predstavenia vo viacerých lokalitách hlavného mesta i okolitých obciach. Dúbravka nestála bokom.

Najskôr vyniesli z auta veľkú bielu hus, teda jej telo, potom sa objavili krídla, jej nosič a začalo sa montovať. Podobne si chlapík v ľanovej košeli a klobúku „namontoval nohy“. Na vysokých chodúloch spustil rapkanie a zvolávanie. Bolo jasné, že sobotné doobedie v Parku Pekníkova nebude všedné.

Objavili sa tri dievčatá v krojoch, každá s jedným hudobným nástrojom. Počas predstavenia, ktoré do parku priniesli takzvaní Umelci z ulice, sa ozývali harmonika, husle i bubon. Spolu s obrovskou husou prišla aj obrovská žinenka. Predstavenie s názvom Bambúchova hus sa mohlo začať.

Saltá aj chodúle

Úlohy sprievodcu rozprávkovým textom sa chopil herec Ján Jackuliak. Do hry vstúpil ako richtár s vybijaným opaskom. V parku na Pekníkovej tak bolo vidieť dvoch „richtárov“ - okrem Jána aj dúbravského starostu Martina Zaťoviča.

Vystúpenie dotvárali artisti - junáci skáčuci z odrazového mostíka saltá na veľkú žinenku, či komik Adrián Ohrádka na chodúľoch, ktorý príbeh na ihrisku ukončil zvukom zvonu. Pár hodín po predstavení nás však prekvapil telefonát. V Parku na Pekníkovej umelci tento viac než storočný zvon zabudli.

Sľúbili sme pohľadať, malá nádej ostávala. O to väčšie bolo prekvapenie, že vzácny zvon na Pekníčke ostal a ešte väčšie, keď sme to oznámili jeho majiteľov Adriánovi.

Poďakoval, že zvon Dúbravčania nevzali a prezradil nám, že tento zvon má pre neho nevyčísliteľnú hodnotu. „Pri pasení kráv ho kedysi používal starý otec mojej manželky, našiel som ho na povale a má krásne srdce.“ Zvon, tak ako v rozprávke, odzvonil šťastný koniec nielen podujatiu, ale aj jeho nájdeniu. Spolu s komikom sa vrátil do obce Bánov do okresu Nové Zámky.

Umelecká kóma

„Náš projekt je odpoveďou na nedostatok živého umenia v súčasnej, na kontakt komplikovanej dobe," priblížil Pavol Kelley, zakladateľ iniciatívy Umelci v uliciach a iniciatívy na podporu živého umenia. „Umelci nemajú publikum a diváci nemajú umenie. Návštevníci kultúrnych podujatí zostali bez živého umenia a umelci zostali bez práce, bez diváka, na ulici.“

Umelci v uliciach je nezávislou iniciatívou ľudí z kultúry, ktorá vznikla v čase koronakrízy. Podporuje umelcov, ktorí majú chuť naživo zabávať a tešiť divákov z bezpečnej vzdialenosti.

Iniciatíva poskytuje prácu tvorcom, výtvarníkom, scénografom, remeselníkom z divadelných dielní, hercom, režisérom, dramaturgom, hudobníkom, produkčným, grafikom, technikom... skrátka celému producentsko-umeleckému reťazcu, ktorý je momentálne v umeleckej kóme.

Na Medzinárodný deň detí prišli za najmenšími rozprávky

Deti si zaskákali s Mášou

Text: Lucia Marcinátová

Štyri miesta, veľa zážitkov, a to pre všetky dúbravské deti. Také bolo dúbravské popoludnie venované deťom presne 1. júna v Dúbravke.

Nie je tomu plyšovému medveďovi teplo a ako ten šašo čaruje? Odkiaľ má tú kúzelnú paličku a čo nevidel toho plyšového slimáka? Otázky, otázky, otázky. Tak typické pre detstvo. Podobne typické ako rozprávky. A keďže na MDD nemohli ísť deti za rozprávkami, rozprávky prišli k nim. So svojimi kamarátmi Mášou, jej medveďom a pochabým šašom priniesli aj kúzla, skoky a samozrejme zvedavé otázky. Rozprávková cesta sa presne na Medzinárodný deň detí začala na konci Dúbravky, na ulici Martina Granca pri Domove pri kríži. Predstavenie na seba už z diaľky upozorňovalo hudbou, rozprávkovými zvukmi i smiechom divákov zároveň.

Druhým miestom – divadelným dejiskom, bol Park Pekníkova. Javiskom sa stala asfaltová plocha ihriska. Máša prekvapovala deti otázkami, učila, ako si umývať ruky, pýtala sa na školu, ktorá v tento deň po takmer trojmesačnej pauze začala, na kamarátov i kúzla svojho kamaráta šaša.

Podobne zabaviť deti prišli rozprávkové postavičky aj do dolnej časti Dúbravky. Do okolia Domu služieb pri ihrisku Žihadielko a aj do Parku Družba.

Máša hovorila o možnom väčšom stretnutí na jesennom divadelnom vystúpení v Dome kultúry Dúbravka. Hovorila tak aj o nádeji, že kultúrne domy i javiská opäť ožijú a spoločné stretnutie pri vystúpení bude možné a bezpečné.

Deti sa na svoj sviatok mohli na podujatí zabávať vďaka spolupráci a podpore spoločnosti Veolia Energia Slovensko, a.s.

V Prevádzka počas koronakrízy prežila aj vďaka dohode s prenajímateľom

Zanechala manažment, začala piecť

Zhovárala sa: Lucia Marcinátová

Čokoládovo-malinová torta, jahody v košíčku s krémom z bielej čokolády, cheesecake s lesným ovocím, brownies s kokosom... Za všetkými koláčmi vo vitríne stojí mladá usmiata slečna. A stojí nielen ako „predavačka“, ale aj tvorkyňa, cukrárka. Pri návšteve kaviarne HAND coffee & bakery na Nejedlého ulici sme ani netušili, že sa stretneme s mladou Dúbravčankou, ktorá zanechala manažérsku pozíciu vo firme a šla za svojim snom – pečenie, cukrárenie. Absolvovala kurzy, skúšky aj povinnú prax v cukrárenskej výrobe. Neodradilo ju ani niekoľkomesačné vybavovanie a papierovačky pred otvorením prevádzky. Skoro ju však stopla koronakríza. V rámci seriálu s dúbravskými podnikateľmi sme sa porozprávali s NIKOLOU MERAVOU. Prezradila, že bola vďačná, že počas koronakrízy nemá zamestnanca, ktorý by bol od prevádzky závislý.

Ako to celé začalo, ako ste sa dostali k pečeniu?

Pečenie som mala ako veľké hobby popri práci. Piekla som torty a pomaly sa to rozbiehalo, chceli ich kamarátky, potom ich kamarátky.... Začala som hľadať priestor na pečenie a úplnou náhodou sme našli tento na Nejedlého. Bývam vo vedľajšom dome, tak to mám do práce ozaj blízko. Priestor je taký, aký je, zrodila sa myšlienka, spojiť pečenie aj s posedením. Uvažovala som tu mať vzorkovňu koláčov, ľudia prídu, ochutnajú a zároveň tu pečiem torty na objednávky. Nechcela som si otvoriť kaviareň a ponúknuť klasiku – punčové rezy, veterníky, do toho ísť ani nechcem. Vyhýbam sa ťažkým maslovým krémom, používam kvalitné suroviny a modernejšiu kuchyňu. Snažím sa ponúknuť aj klasickejšie koláče, napríklad ovocnú bublaninu, no ľudia ochutnávajú aj nové veci. Prišiel napríklad starší manželský pár a videl vegánske koláče, pochybovali, či to môže chutiť, no zistili, že môže.

Spomínali ste pečenie popri práci, teraz sa mu už asi naplno venujete.

Mám skončený manažment a skoro osem rokov som pracovala vo firme neďaleko. Robila som manažment firmy a popri tom som piekla, lebo ma to naozaj baví. Fascinuje ma, ako sa dajú z obyčajných vecí, ako je napríklad čokoláda vytvárať krásne veci, ako sú ozdoby na torty. Ochutnávala rodina.

Prešli ste aj kurzami, vzdelávaním?

Áno, aby som si mohla otvoriť prevádzku, musela som si spraviť aj cukrárenský kurz u jednej firmy, ktorá je akreditovaná ministerstvom, a ten kurz sa ukončoval skúškou, ktorej súčasťou bola aj 220-hodinová prax. Odpracovala som si ju v jednej cukrárenskej výrobni a ukončovalo sa to skúškou, ktorú mi muselo uznať ministerstvo. Keďže si tu pečiem sama, musím mať remeselnú živnosť, takže som robila ešte druhú skúšku, uznanú živnostenskou komorou a aj hygienické minimum. Ak by som neabsolvovala skúšku a nemala potrebné vzdelanie, nemohla by som tu piecť.

Čo vás baví najviac a aká bola vaša najväčšia cukrárenská výzva?

Najviac torty, každá je individuálna, snažím sa čo najviac prispôbiť zákazníkovi, čo sa týka chute aj zdobenia. Ponúkam podľa potreby a požiadaviek aj bezlaktózové či bezlepkové, dnes je už široká škála možností. Najväčšia zákazka bola veľká svadba, bolo to veľa koláčikov, košíčkov, dezertíkov, lízaniek a boli doslova po celej kuchyni (smiech).

Kedy ste otvorili kaviareň, prevádzku?

Otvorili sme v októbri minulého roku. A bolo to krátko na to, aby prišla takáto situácia a obmedzenia v súvislosti s novým koronavírusom. Akurát som si vo februári hovorila, že podnikanie začalo ísť pomaly dobrým smerom, začali chodiť ľudia, stáli zákazníci. No potom prišla úplná stopka, ľudia sa báli pomaly aj vychádzať z domu.

Zavreli ste, alebo sa snažili piecť a pracovať naďalej?

Nemala som zatvorené, vydávala som kávu a koláčiky so sebou, prevádzka fungovala len formou take away. Pracovala som výhradne v súlade so všetkými hygienickými opatreniami.

Mali ste aj také dni, že neprišiel nikto?

To sa nestávalo, avšak niekedy prišli len jeden či dvaja ľudia. Sedela som tu a hovorila si, že jediná výhoda je, že som tu sama, že nemám zamestnanca, ktorý by bol odo mňa závislý. Pečiem sama, aj sama odhadujem množstvá, regulovala som výrobu. Od začiatku sa mi darí, že odpad mám takmer nulový, viem skoro všetko zužitkovať. Ak ostane kúsok cesta, spravím menšie koláčiky, viem to nakombinovať. No keďže prišiel koronavírus, odbyt koláčov bol oveľa menší, piekla som menej. Robievala som osem druhov, teraz tak šesť, už sa to ale pomaly opäť rozbieha.

Máte prenajatý priestor, neskúšali ste si dohodnúť nejaké úľavy s prenajímateľom?

Áno, vyšli mi v ústrety, a aj vďaka tomu som prežila.

Dalo by sa povedať, že keby vám takto nepomohli, museli by ste zavrieť?

Áno. Navyše obmedzenia prišli práve v cukrárskej sezóne. Práve od apríla sa rozbiehajú krstiny, oslavy, svadby, tiež sú tu veľkonočné sviatky. Pomaly sa síce rozbiehajú svadby aj oslavy, no je to ešte stále také opatrnejšie.

Máte nejakú špecialitu?

Baví ma vymýšľať nové koláče. Raz som počas cesty z dovolenky vymyslela koláč, ktorý je teraz medzi zákazníkmi veľmi obľúbený. Je to citrónový tart s kokosovým krémom, nevedela som, ako ľudia zareagujú na túto exotickú chuť – citrón, kokos, čokoláda. Obľúbené sú tiež Pavlove torty, sú veľmi krehké, no dosť sladké, takže to kombinujem s kyselkavejšou chuťou, aby boli chute vyvážené.

Plody z dúbravských lesov

Bylinky na vlasy, líniu aj dych

Text: Danka Šoporová

Nielen školopovinné deti, ale každý z nás sa zrejme teší začínajúcemu letu. Aj vás to ťahá do tieňa prírody? Príjemnú prechádzku vám môžeme len a len odporučiť. A to nie iba pre jej protistresový efekt.

Výlet do prírody či neďalekého lesa vám okrem psychického detoxu ponúka i ďalšie nesporné benefity. Objaviť môžete hotové poklady prírody. Dávajte však pozor na kliešte, tie na nás číhajú práve v tomto období.

Dary prírody na dosah rúk

V záhradách a niekedy aj popri ulici nájdete stromy obsypané čerešňami, asi najkrajším symbolom začínajúceho leta. Okrem toho, že sú chutné, obsahujú hneď niekoľko zdraviu prospešných minerálov a vitamínov. Vedeli ste napríklad, že konzumáciou čerešní robíte veľkú službu svojej pleti, keďže majú omladzujúce účinky? Navyše šálka čerešní obsahuje minimum kalórií, čo pred začiatkom plavkovej sezóny uvíta ne jeden z nás.

Počas prechádzky sa dobre pozerajte pod nohy, veď v svetlých lesoch, na medziach alebo v krovinách môžete aktuálne objaviť aj lesné jahody – menšie, ale zároveň aromatickejšie „sestry“ záhradných jahôd. Jahody sa dajú využiť prakticky celé. Nielenže si na nich výborne pochutíte, no lesné jahody sa už oddávna využívali aj na boj s rôznymi pigmentáciami na tvári. Hoci sú červené, efektívne bielia zuby a dokonca pomáhajú likvidovať zubný kameň. Z ich listov si zas pripravíte chutný čaj pre účinnú dezinfekciu organizmu. V jahodách navyše nájdete vysoký podiel železa, čo oceníte hlavne pri problémoch s chudokrvnosťou. Z koreňa jahody si tiež pripravíte odvar na krásne vlasy.

Mäta pieporná – bylinka, ktorá sa v poslednej dobe teší čoraz väčšej obľube. Rastie predovšetkým pri potokoch. Pokiaľ vaše kroky vedú popri vode, obzvlášť na pozore sa majte v tienistých miestach. Zbierať z nej môžete čerstvé lístky, až kým začne rastlinka kvitnúť. Tie sa s obľubou pridávajú do nápojov, sirupov alebo len tak do čistej vody, čím získate adekvátne osvieženie v sparných dňoch. Lístky mäty, či už čerstvé alebo vysušené, možno využiť aj na osviežujúci čaj. Ten spoľahlivo zaženie ťažkosť horných dýchacích ciest a prospieva aj tráviacemu traktu – odstraňuje plynatosť a uvoľňuje kŕče. Má rovnako antiseptické a lokálne anestetické účinky, takže s mäťou si pokojne vyplachujte aj ústnu dutinu. Okrem spomínaných benefitov zanechá i svieži dych.

Sirupy aj osviežujúce nápoje

Kríky bazy čiernej sú u nás pomerne rozšírené – objavíte ich pri plotoch, hájoch i v krovinách. V skorom lete si viete nazbierať omamne voňavé veľké biele kvety, neskôr na jeseň aj plody tmavej farby,

podľa ktorých baza dostala svoj názov. Pozor na surovú bazu, pretože tá je jedovatá! Z kvetov sa pripravuje bazový sirup a obdobne ako z mäty, aj z bazy možno pripraviť osviežujúci nápoj s citrónom. Sušené kvety bazy sa pridávajú do čaju. Ten je vítaným pomocníkom pri prechladnutí, keďže stimuluje potenie pri horúčke.

A čo ste možno o baze čiernej nevedeli? Jej plody sú bohatým prírodným zdrojom vitamínu C, takže aj pri budovaní imunity je vyhľadávaný prírodný zázrak to pravé!

Náš zoznam prírodných pokladov zakončíme národným stromom Slovanov. Áno, je ním známa lipa malolistá, ktorá kvitne od júna do júla. Jej nasušené kvety - voňajúce po mede, určite využijete v domácej lekárničke. Pri zbere sa ale vyhnite stromom rastúcim pri frekventovaných cestách. Čaj z lipového kvetu, lúhovaný približne 10 minút, pomáha bojovať s horúčkou, pôsobí močopudne, takže je ideálny pri prechladnutí. Napomáha tiež pri vykašliavaní a odhlieňovaní organizmu.

Vyrobte si doma osviežujúci ľadový čaj podľa vlastných preferencií. Zalejte vašu obľúbenú bylinku horúcou vodou a nechajte ju desať minút lúhovať. Ak sa vám žiada, nápoj dosladte medom a dajte bokom vychladnúť.

Chuť ešte vyšperkujte nakrájaným lesným ovocím, ktoré ste našli na vašej prechádzke. K tomu zopár prúžkov citrónu, niekoľko kociek ľadu a získate možno dúbavský ľadový čaj, ktorý nielen osvieži, ale aj uzdraví.

V Dúbravke trénujú lukostrelci – reprezentanti

Miestenku si musíme vystrieľať

Zhováral sa: Róbert Latacher

Kšportovým organizáciám, ktoré trénujú v Dúbravke a ktorých činnosť obmedzil koronavírus, patrí aj Lukostrelecký klub Bratislava. Opatrenia v súvislosti s pandémiou skrátili lukostrelcom halovú sezónu. Navyše v rámci nového ročníka prišli v podstate o všetky medzinárodné súťaže až do konca augusta. O činnosti LK Bratislava sme sa porozprávali s jedným z trénerov VLADIMÍROM HURBANOM mladším.

Niektorí vaši členovia sa pripravovali na rôzne vrcholové podujatia. Ktorí to boli, respektíve sú, a na základe čoho sa pripravovali?

V klube máme viacero členov reprezentácie, či už v mládežníckych alebo seniorských kategóriách. Sezóna 2020 mala pre nás vyvrcholiť majstrovstvami Európy v tureckej Antalyi, európskym šampionátom mládeže v anglickom Lillehalle a najmä olympijskými hrami v Tokiu. Všetky tieto podujatia buď zrušili, alebo odložili. Miestenku na olympijské hry, ktoré budú vďaka odkladu o rok, si musíme vystrieľať na kvalifikačných súťažiach, medzi ktoré patrili aj majstrovstvá Európy. Na týchto mala istú účasť naša iba 18-ročná Denisa Baránková. V roku 2018 na kontinentálnom šampionáte v Legnici získala miestenku na vlaňajšie európske hry v Minsku. Ako najlepšia slovenská juniorka mala tiež istú účasť na mládežníckych ME. Druhou ženou v príprave na ME bola Zuzana Lučaničová, dlhoročná členka reprezentácie, ktorá sa vrátila k lukostrelbe po prestávke spôsobenej zdravotnými problémami s cieľom opäť zaujať miesto v reprezentácii. V mužskej kategórii sme mali v príprave dvoch strelcov na ME a kvalifikáciu na OH. Išlo o mňa ako dlhoročného reprezentanta – zúčastnil som sa na európskych hrách 2019 v Minsku spolu s Denisou Baránkovou – druhým bol azda najlepší slovenský

junior Ondrej Franců. Na mládežníckej ME mal cestovať okrem Denisy Baránkovej a Ondreja Franců aj Maroš Machán v kategórii do 17 rokov.

Čo musí dosiahnuť lukostrelec, aby mal šancu dostať sa na olympiádu alebo majstrovstvá sveta či Európy alebo na inú špičkovú súťaž?

V prvom rade musíte patriť k najlepším trom strelcom vo vašej vekovej kategórii na Slovensku. V prípade olympiády alebo európskych hier je to náročnejšie, musíte na vybraných svetových, respektíve európskych podujatiach vystrieľať miestenku a počas približne 10 mesiacov pred daným šampionátom dosahovať minimálne kvalifikačné skóre.

Koľko má váš klub aktuálne členov a ako prebiehajú vaše tréningy?

Lukostrelecký klub Bratislava má momentálne asi 50 aktívnych členov, z čoho väčšinu tvoria aktívni športovci a viac ako polovicu lukostrelci do 23 rokov. Strieľame zo všetkých typov lukov – olympijských, kladkových, holých, prípadne aj longbow. Samotná príprava lukostrelca nie je len o streleckých tréningoch. Tie mávame minimálne trikrát do týždňa a predstavujú len časť prípravy, najmä tú technickú – streľbu a nácvik techniky. K tomuto je potrebné pridať kondičnú zložku a aktívnu regeneráciu. Tieto záležitosti už musia športovci zvládať aj sami. V klube realizujeme tréningy pre športovcov Centra talentovanej mládeže, Národného športového centra a tento rok sme získali aj štatút Centra športovej činnosti mládeže Slovenského paralympijského výboru.

Ako trénujete v zime?

V zimnom období trénujeme v hale, lukostreľba je šport, ktorý sa robí celoročne a organizujú sa aj halové súťaže. Ako klub sme uviedli do prevádzky prvú halovú lukostrelnicu v Bratislave. Naša hala na Drobného ulici má 18 metrov, funguje od septembra 2019 a k dispozícii je aj pre verejnosť, ktorá má záujem odskúšať si lukostreľbu, ako aj pre strelcov mimo klubu.

Ako vnímate záujem o tento šport? Čo by ste potrebovali na zlepšenie tréningových podmienok a vašej činnosti všeobecne?

Záujem o lukostreľbu tu je, ale určitým spôsobom ho limituje potrebná investícia do náradia. Na atletiku alebo futbal vám v začiatkoch stačia tenisky, tričko a trenírky. Na lukostreľbu potrebujete náradie, ktoré stojí nemalé peniaze a musí rásť s dieťaťom ako hokejový alebo golfový výstroj. Druhým a asi väčším problémom je nedostatok univerzálnych športovísk, kde by bolo možné pravidelne viesť tréningy. Násť v Bratislave priestor na tento šport je prakticky nemožné.

Hokejový klub HOBA pripravil oslavu dňa detí v areáli STaRZ

Ked' sa na ihrisku stretnú Macejko a Kody

Podujatie spojilo viaceré športy, aktivity a aj rôzne vekové kategórie. Cieľ bol však jeden osláviť Medzinárodný deň detí (na snímke).

Malí hokejisti z hokejového klubu HOBA a ich kamaráti sa šiesteho júna vyšantili v rámci oslavy dňa detí. Podujatie sa uskutočnilo v areáli STaRZ na Harmincovej ulici v Dúbravke a program bol mimoriadne bohatý. Deti si vyskúšali svoje hokejové zručnosti, zahrli si minifutbalový turnaj, či minihokejbal a venovali sa aj množstvu ďalších aktivít.

Ako nám povedal riaditeľ HOBA Branislav Semančík, v prvom rade chceli urobiť niečo pre pripravkarov, pretože koronavírus im prekazil plány na konanie všetkých májových turnajov. „Naše deti, čiže hokejisti, si mohli a mali priviesť svojich kamarátov, takže druhá polovica detí bola z Dúbravky.“

Na podujatí nechýbali zábavné hry, súťaže, maľovanie na tvár, bublinkovanie a prišiel aj kúzelník, ktorý u detí zožal veľký úspech. Medzi účastníkmi podujatia sa pohyboval maskot Kody a milovaný Macejko.

Deti hasili oheň s Dobrovoľnými dúbavskými hasičmi, záver hier a súťaží sprevádzalo oceňovanie. Darčeky a diplom dostali takmer všetky deti a nakoniec bola vyhodnotená aj celosezónna minihokejová liga.

Podakovanie za podporu a možnosť usporiadať krásny deň pre deti patrí STARZu, mestskej časti Bratislava-Dúbravka, spoločnosti TODOS a SZLH. Takisto trénerom na čele s Ľubomírom Líškom, vedúcim družstiev a juniorom, ktorí pomohli s organizáciou stanovíšť. Deti a rodičov určite potešili aj spoločné fotografie so starostom Dúbravky Martinom Zaťovičom a jeho manželkou Zdenkou, či s hokejistami Miroslavom Lažom, Michalom Šťastným a Erikom Weissmannom.

(rol)

Cenné rady predsedu Komisie športu Branislava Semančíka

Radost' z pohybu v každom veku

Text: Jozef Petrovský

V našej mestskej časti tvoria približne jednu tretinu obyvateľov seniori. Podmienky na šport nám môže závidieť nie jedna mestská časť. Dúbravka je obklopená krásnou prírodou, máme tu najväčšie kúpalisko v našom meste, zimný štadión a iné udržiavané športoviská. Aktivity našich seniorov majú veľmi široký záber. Hovorí o nich dlhoročný športový manažér, predseda komisie športu a predseda permanentného Organizačného športového výboru pri Rade seniorov Branislav Semančík.

Veľmi aktívne pracuje u nás Rada seniorov a všetky štyri denné centrá, ktoré spolu koordinujú aktivity a program počas celého roka. Pomocnú ruku im podáva vedenie mestskej časti, ako aj komisie športu a kultúry, ale aj iné odborné komisie v našej mestskej časti. Záujem o rôzne aktivity pre seniorov je v Dúbravke veľký a má stále stúpajúci trend. Svedčí to o dobre zvolenom programe, v rámci ktorého sa snažíme poskytnúť seniorom čo najširší záber, aby si našli niečo, čo ich osloví. Seniori nie sú len konzumenti akcií, veľmi radi a ochotne sa spolupodieľajú na ich organizácii a samotnom priebehu.

Aby žiť dlhšie znamenalo žiť lepšie

Najväčším pozitívom pre organizátorov je, ak nejakú trebárs športovú aktivitu vymyslia a seniorov to osloví a venujú sa jej naďalej aj vo svojom voľnom čase. Toto sa nám v našej mestskej časti darí a seniori si uvedomujú, že doma „hrdzavieť“ je pre nich síce jednoduchšie, ale pre ich život zložitejšie. Ľudia

sa dnes dožívajú výrazne dlhšieho veku, ako tomu bolo kedykoľvek predtým. Žiť dlhšie však nie v každom prípade znamená žiť lepšie. Kvalitu nášho života vieme ovplyvniť. Máme viac možností. Jednou z nich je pravidelný pohyb.

Ak sme sa venovali športu na rôznych úrovniach počas celého produktívneho veku, v seniorskom bude šport pravdepodobne tiež jeho súčasťou. Cvičenie seniorom zlepšuje fyzickú kondíciu, upravuje krvný tlak, cholesterol a hladinu cukru v krvi, znižuje riziko kardiovaskulárnych chorôb.

Dôležitý je pravidelný pohyb

Pravidelný pohyb taktiež zlepšuje pohyblivosť a funkčnosť kĺbov a znižuje ich bolesti. Toto má vplyv aj na zníženie rizika pádov a zlomenín. Športové aktivity pôsobia antidepresívne, zlepšujú kvalitu spánku, pamäti a schopnosť uchovávať si nové informácie. Samozrejme, že cieľom pohybových aktivít seniorov nie sú vrcholové výkony, ale osobná zdatnosť.

Hlavným cieľom je, aby si senior zachoval pohybové schopnosti na udržanie sebestačnosti, istoty a kvality svojho života. Aktivity seniorov sa musia riadiť ich dlhodobým a aktuálnym zdravotným stavom. Preto sa niektoré športové činnosti odporúčajú seniorom viac, iné menej. Najosožnejšie sú aeróbne činnosti v nižšej pulzovej frekvencii, a to po dobu minimálne 12 minút. Tu už prichádza k tréningu srdcovo-cievneho systému. Tých dvanásť minút je minimálny čas, samozrejme záleží od zdatnosti jedinca, či je schopný absolvovať dlhšie cvičenie.

Čo môžeme a čo nie

Ideálne je cvičiť hodinu, ak to zdravotný stav dovoľí. Vhodná je napríklad severská chôdza, turistika – vítaná aktivita na čerstvom vzduchu, jazda na bicykli – najlepšie na špeciálne určených trasách mimo cestnej premávky, cvičenia s loptou bez rýchlych štartov, lyžovanie na bežkách, korčuľovanie, joga, pilates, ale aj napríklad tanec či nenáročná práca v záhrade. Nevhodné pre seniorov sú cvičenia na náradíach, napríklad na bradlách či kruhoch.

Pozor treba dať na cvičenia so zadržaným dychom, lebo pri takomto cvičení je veľmi zaťažovaný obehový systém. K náročným patria tiež koordináčne zostavy – z dôvodu zníženej koordinácie. Pozor taktiež na príliš dlhé záklony hlavy, hrozí tu riziko odpadnutia spôsobené nedokrvením mozgu. Veľmi nevhodné sú aj skoky na tvrdú podložku, nakoľko prichádza k veľkej záťaži kĺbov.

Pravidelnosť je základ

Pred každým cvičením, ale aj pred každou pohybovou aktivitou, sa treba rozcvičiť, zahriať organizmus. Ideálny je strečing pred cvičením aj po ňom. Organizmus na záťaž pripraví aj chôdza na mieste v

trvaní 5 minút. S aktivitou to netreba preháňať, cvičiť sa má tak, aby sme pri každej záťaži stačili s dychom. Ak začínate mať problém s dýchaním, znamená to, že sa preťažujete – ihneď zvoľníte tempo a spomaľte dýchanie. Ideálne je cvičiť najmenej trikrát do týždňa. Základom je pravidelnosť. Nepreceňujte svoje sily, cvičte vo voľnom tempe. Veľmi dôležité je dodržiavať pitný režim a to pred tréningom, počas neho aj po ňom. Športom sa bavte. Skúste si vybrať takú športovú aktivitu, ktorá vás neomrzí. Dobrou motiváciou ja aj partia priateľov, s ktorou športovú a pohybovú aktivitu budete vykonávať. Bude vás nútiť k pravidelnosti a potiahnete jeden druhého.

Športové podujatia pre seniorov s novými termínmi

Bez športových hier a stolného tenisu

Za účasti starostu Dúbravky Martina Zaťoviča sa uskutočnilo zasadnutie permanentného Organizačného športového výboru pri Rade seniorov. Hlavným bodom rokovania pod vedením predsedu výboru Branislava Semančíka bolo stanovenie nových termínov, resp. ich potvrdenie či zrušenie niektorých športových podujatí seniorov druhom polroku.

Koronakríza v prvom polroku 2020 poznačila aj život v našej mestskej časti. „Pochopiteľne, zasiahlo to aj nás, seniorov. Niektoré termíny podujatí naplánované v druhom polroku zostávajú v platnosti, ďalším sme našli nové a niektoré sme museli zrušiť,“ povedala nám koordinátorka Rady seniorov a podpredsedníčka permanentného Organizačného športového výboru pri Rade seniorov Zuzana Marková.

Žiaľ, stolnotenisový turnaj ani Športové hry seniorov sa v tomto roku neuskutočnia. Aj z dôvodu, že na jeseň je naplánovaných množstvo spoločenských, kultúrnych a športových podujatí a nové termíny sa nenašli. O tých, ktoré sa budú konať, hovorí riaditeľ súťaží Jozef Petrovský: „Organizované športové podujatia seniorov sa začnú 18. augusta súťažou denných centier v petangu. Tretí ročník obľúbenej Dúbravskej bowlingovej ligy seniorov má termíny 8. a 22. september, 6. a 20. október a 3. november, keď sú na programe aj majstrovstvá Dúbravky jednotlivcov. V platnosti zostal tiež termín turistickej vychádzky, ktorá sa uskutoční 2. októbra. V hre je aj nová súťaž v bowlingu dvojíc O pohár starostu, a to prvého decembra. Dnes je ešte ťažko povedať, či sa uskutoční.“

(jop)

Ročník 2019/2020 v súťažiach BFZ ukončený

Bez postupov aj vypadnutí

Text: Jozef Petrovský

Výkonný výbor Bratislavského futbalového zväzu na zasadnutí v pondelok 25. mája schválil uznesenie, ktorým v zmysle súťažného poriadku SFZ predčasne ukončil všetky súťaže BFZ v súťažnom ročníku 2019/2020. Ostatné tri regionálne zväzy pristúpili k tomuto kroku už v marci.

Výsledky všetkých súťaží zostávajú v platnosti a tabuľky boli schválené v podobe pred prerušením súťaže. Zostávajúce stretnutia sa už neodohrajú a boli zrušené. Zo žiadnej súťaže nik nepostúpil a ani nezostúpil. VV BFZ taktiež schválil termínovú listinu na súťažný ročník 2020/2021, v ktorom je naplánovaný začiatok súťaží v kategórii seniorov na termín 8. – 9. august.

Prihlasovanie do nového ročníka

Do nového súťažného ročníka sa kluby môžu prihlasovať od 1. júna výhradne elektronickou prihláškou prostredníctvom ISSF systému do súťaží, v ktorých pôsobili do predčasného ukončenia. Prihlášky môžu kluby podať do polnoci 26. júna v kategóriách seniorov, dorastu a žiakov. Do súťaží prípraviek je termín prihlásenia do polnoci 10. júla. Aj Výkonný výbor SFZ po rozhodnutí prijatým hlasovaním „per rollam“ v zmysle SP, čl. 7/6, zakázal všetky súťažné stretnutia mládeže, všetky súťažné stretnutia ženského futbalu naplánované v súťažnom ročníku 2019/2020. Doteraz neodohrané stretnutia sú zrušené a všetky súťaže predčasne ukončené. Toto rozhodnutie sa dotklo aj futbalistiek FK Dúbravka v druhej lige, skupine západ.

Druhé miesto žien

Tabuľky po jesennej časti sú v podstate totožné s tými konečnými, pretože v žiadnej zo súťaží, v ktorých pôsobili dúbavské družstvá, sa na jar neodohralo ani jedno kolo. Naša mestská časť mala v súťažiach jedno dorastenecké mužstvo, niekoľko žiackych a tiež v prípravkách, ale iba jeden kolektív dospělých. Ako sa umiestnili?

Ženy FK Dúbravka patrili v druhej lige k favoritom. Skončili na druhej priečke s trojbodovou stratou na Petržalku. Tretie miesto patrí Komárnu, ktoré má rovnaký počet bodov ako naše dievčatá, ale o niečo horšie skóre. Dúbravka pod vedením trénera Martina Orlického šesť stretnutí vyhrala, tri remizovala a ani raz nenašla premožiteľa.

Táto trojica v súťaži na jeseň jasne dominovala, štvrtá Dunajská Lužná získala o sedem bodov menej ako dvojica Dúbravka – Komárno. Najlepšou strelkyňou Dúbravky v jesennej časti bola Gabriela Kastlová, ktorá zaznamenala deväť gólov. Mimochodom, Kastlová bola v minulom roku tretím najúspešnejším športovcom Dúbravky.

V dorasteneckých súťažiach BFZ hralo z našej mestskej časti iba jedno družstvo. Zverenci E. Fulmeka z FK Dúbravka (U17) obsadili v tretej lige mladších dorastencov šieste miesto. O rok pribudnú k mladším aj starší dorastenci (U19) FK Dúbravka. FKP mal v druhej lige, skupine Bratislava, dve mužstvá žiakov. Lepšie si počínali starší (U15), ktorí v konkurencii 14 účastníkov skončili na slušnej piatej pozícii.

Mladším (U13) pri rovnakom počte mužstiev patrila desiata priečka. Starších a mladších žiakov mal v súťažiach Oblastného futbalového zväzu aj FK Dúbravka. Starší skončili na šiestom, zatiaľ čo mladší na dvanástom mieste.

Niekoľko zástupcov mali naše dúbavské kluby aj v súťažiach BFZ prípraviek. V súťaži A/1 (U11), skončil FKP na druhom mieste s rovnakým počtom bodov ako prvá Rača. FK patrí siedme miesto. Aj v súťaži B/1 (U10) si lepšie počínali mladí futbalisti FKP. Obsadili tretiu priečku dva body za prvou Vrakuňou. Siedme miesto patrilo FK. V súťaži C/1 (U9) skončil FKP na treťom mieste tri body za prvou Račou. FK figuroval na šiestej priečke.

Baví ťa futbal? Čakáme ťa!

Futbalový klub Dúbravka je jediný pôvodný futbalový klub v našej mestskej časti. Zastrešuje okolo 190 členov a dvanásť mužstiev. Klub má mužstvo mladších dorastencov, starších žiakov, dve mužstvá mladších žiakov, štyri prípravky, tri predprípravky a družstvo žien. Je potešujúce, že od ďalšej sezóny pribudne aj mužstvo starších dorastencov 1 (U19). Všetky tímy okrem žien hrajú v súťažiach BFZ.

FK chce dať šancu aj ďalším záujemcom. Bližšie o náboře hovorí šéftrener mládeže FK Dúbravka Juraj Gaži. „Ponúkame kvalitný tréningový proces vedený licencovanými a kvalitnými trénermi. Každá jedna tréningová jednotka je u nás dopredu naplánovaná a premyslená. Klub má jednotnú filozofiu a všetci naši tréneri zapadajú do koncepcie klubu. Aj keď sme amatérsky futbalový klub, snažíme sa všetko robiť na profesionálnej úrovni.“ Pre všetkých malých futbalistov, ktorí si chcú splniť svoj sen a začať hrať futbal pod hlavičkou FK Dúbravka, má šéftrener mládeže jeden odkaz: „Príďte na tréning svojej vekovej kategórie, vyskúšajte si, ako to u nás chodí. Môžete byť súčasťou našej veľkej futbalovej rodiny! Nábor organizujeme počas celého roka. Členom a hráčom sa môže stať akékoľvek dieťa narodené v rokoch 2002 – 2016, ktoré má záujem hrať futbal.“ Záujemcovia sa môžu prihlásiť kedykoľvek, alebo sa prísť pozrieť na futbalový štadión v starej Dúbravke na ulici K Horánskej studni 31. V prípade záujmu alebo otázok môžete kontaktovať J. Gažiho telefonicky (0904 442 334) alebo mailom (gazi.juraj@gmail.com).

(jop)

Klub chce dobehnúť zameškané

Atletické tréningy aj v lete

Atletický klub Hraj na tie nohy prichádza počas leta s ponukou, aká tu ešte nebola. Rozhodol sa dať športovým klubom, deťom, rodičom a všetkým športovcom možnosť dobehnúť zameškané. Covid-19 nás všetkých spomalil či zastavil, ale každý chce byť lepší a posúvať sa dopredu. Bližšie o ponuke hovorí tréner klubu Radek Šatka. „Naši tréneri sa postarajú o to, aby ste boli rýchlejší, dynamickejší, ohybnejší a vytrvalejší. Skrátka všetko, čo vaše telo a šport potrebuje. Trénujeme deti od štyroch rokov, mládež, ale aj dospelých. Môžete sa zapojiť do našich atletických tréningov, ktoré sa konajú každý utorok a štvrtok od 17.00 - 18.00 a od 18.00 – 19.00 na tartanovej dráhe Britskej školy, alebo si s vami dohodneme individuálny čas, ktorý vám vyhovuje. Môžete trénovať v skupine, ale ponúkame aj osobné vedenie. Presne podľa vašich potrieb. Bližšie informácie nájdete na našej stránke www.hrajnatie-nohy.sk.“

(jop)